

ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ» ΙΩΑΝΝΙΝΑ

* ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2000 * ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 86 * ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 * Δ/ΝΣΗ: ΔΩΔΩΝΗΣ 7 Τ.Κ. 45221 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Η δικαιοσύνη και η απονομή της

Είναι καθήκον κάθε ευνομούμενης Πολιτείας και των οργάνων της είτε αυτά είναι δημόσιοι υπάλληλοι είτε εκπρόσωποι Τοπικής Αυτοδιοίκησης, να αποδίδουν τη δικαιοσύνη βάσει, των κειμένων Νόμων αμερόληπτα και αντικειμενικά και προς κάθε κατεύθυνση, χωρίς επηρεασμούς και συναισθηματικές παρορμήσεις.

Στη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης για τον έχοντα την ευθύνη αυτής της απονομής δεν υπάρχει κατά της Ευαγγελική ρήση, "Βασιλεύς ή Στρατιώτης, πλούσιος ή πένης, δίκαιος ή αμαρτωλός.

Ο παραβάτης των νόμων πρέπει να τιμωρείται, όσο ψηλά κι αν βρίσκεται και δεν επιτρέπεται η μεροληψία ή η επιείκεια, για λόγους συγγενείας ή φιλίας ή και εχθρότητας ακόμη.

Η μη αμερόληπτη απόδοση της δικαιοσύνης προς τους

πολίτες έχει σαν συνέπεια να χάνουν την εμπιστοσύνη τους προς την Πολιτεία και τα όργανά της, με όλες τις δυσμενείς συνέπειες για την ομόνοια και σύμπνοια μεταξύ τους, αλλά και την πρόοδο και την ανάπτυξη των κοινωνιών, είτε μικρών είτε μεγάλων.

Ειδικά στις μικρές κοινωνίες, όπως είναι τα χωριά μας, οι έχοντες την ευθύνη τους, πρέπει να διακρίνονται κατά βάση, για την ευκρίσια και αντικειμενικότητά τους και ν' αποφεύγουν, ενέργειες ή πράξεις που μπορούν να δημιουργήσουν σοβαρά ρήγματα, στις σχέσεις μεταξύ των κατοίκων. Δεν είναι δυνατόν, όταν σ' ένα χωριό, γιατί όχι και στο δικό μας, στους ιστορικούς και παραδοσιακούς Καλαρρυτές, όταν κατά καιρούς έχουν γίνει αρκετές πολεοδομικές παραβάσεις, χωρίς οι έχοντες την ευθύνη του χωριού επί, 10 περί-

που χρόνια, να φροντίσουν, για την παρατήρηση ή τον κολασμό των υπευθύνων, να έρχονται σήμερα και να καταγγέλλουν μεροληπτικά και για λόγους αντιδικίας μια μόνο περίπτωση και όχι σκαστής παραβάσεως, για την οποία ο εξαίρετος αυτό συμπατριώτης μας τιμωρήθηκε με χρηματικό πρόστιμο και ν' αφήνουν δεκάδες άλλες, φανερές παραβάσεις, ατιμώρητες. Πιστεύουμε ότι τέτοιες ενέργειες έχουν ήδη και θα έχουν και στο μέλλον δυσμενέστερες συνέπειες, στην ομόνοια και σύμπνοια των κατοίκων του χωριού και απευχόμαστε και στη δημιουργία απροβλέπτων καταστάσεων.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΔΟΣ"

Το τραγούδι της πέρδικας

Βγήκαν ο Απρίλης και τα πασχαλόγιορτα. Ο καιρός στα βουνά της Πίνδου είχε δέσει μία γλυκεία άνοιξη που θα την θυμόμαστε χρόνια. Οι πλαγιές, οι κοντοραχούλες, τα διάσελα, οι γαργαρούσες, τα τσαρδάκια, τα ζωντανά, οι πιστικοί, οι τσελικάδες, ήταν μεθυσμένοι από ευτυχία. Κοντά τους ο τσοπανάκος και κάθε λογής πετούμενο τραγουδούσαν μέσα σε θάμνους, πάνω σε κέδρους και τσογκάνια τους όμορφους σκοπούς τους και σου άνοιγαν την καρδιά. Παντού ο Μάης, Μάης είναι, αλλά στα βουνά της Πίνδου είναι αλλιώς, διαφορετικός, σπάταλος σε χαρές κι ομορφιές.

Η πεζοπορία την αυγή στο κακοτράχαλο δρόμο για τη στρουγγα είναι όνειρο. Ψάχνεις για όψεις διαβατών, πουθενά. Στις ημέρες μας σκιάζουν κι αυτές ό,τι αγαπούν, τα μάτια. Συντροφιά στην ερημιά ο ήλιος, τα πετούμενα, τα αγριολούλουδα κι ο Θεός! Στη γαλήνη η ψυχή βρίσκει καιρό να κουβεντιάσει και να ιδεί κατάματα τον κόσμο και την αφεντιά της. Την εμποδίζουν οι αισθήσεις, αλλ' αυτή τα βγάζει πέρα.

Η κυρά-Χρύσω δεν απόστασε στις ανηφοριές από το χωριό για τη στάνη, δεν κουράστηκε να σταθεί να πάρει μια ανάσα στους γκριζογάλανους βράχους και τις μοσχοβολιές των αγριολούλουδων. Δεν το 'βαλε κάτω σε δώδεκα γέννες που έφερε στον κόσμο παλικάρια και νεράιδες. Μάνα που βουλήθηκε και επάντρεψε το μισό ασκέρη της και πασχίζει να καλοπαντρέψει το υπόλοιπο. Το λείει η περδικούλα της, πετροπέρδικα του βουνού η ίδια. Καρδιά, νους, ποδάρια, ξέχωρα η βούληση για βιός και προκοπή. Σπάνια θα δεις την κυρά-Χρύσω καθισμένη στην πέτρα, ολημερίς όρθια!

Στο δρόμο έρχονταν στο νου της οι ανάσες, τα γέλια, τα πρόσωπα, οι φωνές, τα αγκαλιάσματα των βλασταριών της. Όλο αυτό το εναργές αέτωμα της οικογενειακής της ευτυχίας σκέπαζε τον ουρανό με μάλαμα και τη φύση με καλοδουλεμένο από Καλαρρυτιώτη ασημουργό ασήμι.

Η καρδιά, η πρωινή αύρα, ο Μάης συντόμευσαν το δρόμο για τη στρουγγα. Καθώς ζύγωνε τα μαντρόσκυλα τη μυρίστηκαν και κατηφόρισαν να την προυπαντήσουν με φιλικά γανυγίσματα, με χαρές, κούνημα της ουράς, χάδια και τρυφερότητες.

Η κυρά-Χρύσω τα χάιδεψε ένα ένα, αλλά το μικρότερο το φίλησε και το πήρε α-

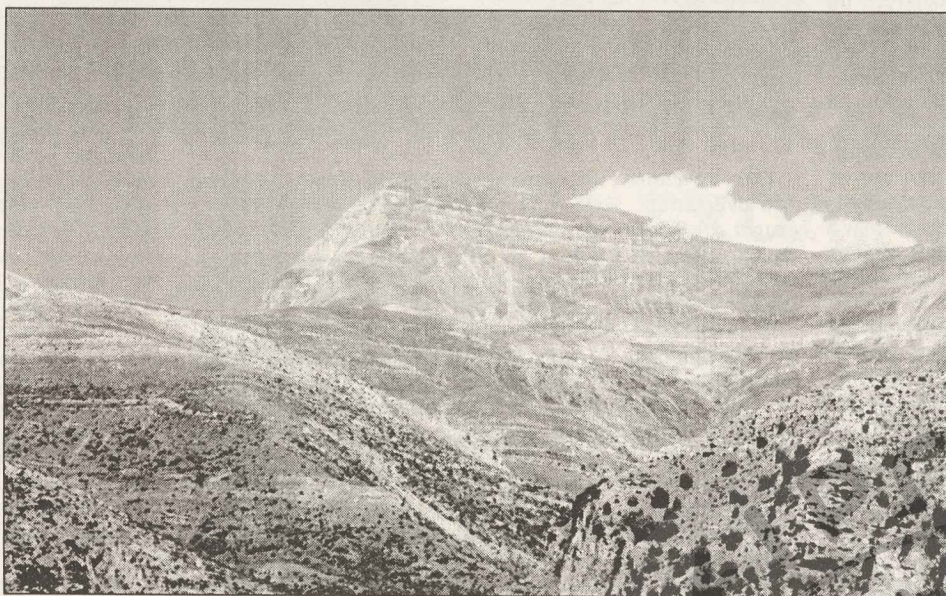
Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ - τ. Λυκειάρχης

γκαλιά. Ζήλεψαν τα άλλα. Τετραπέρατη πως ήταν, το κατάλαβε και τους είπε:

"Άντε, γομαρέψατε, θέλετε αγκαλιές" Μ' αυτές και άλλες χαρές της στάνης η Χρύσω, η αμαζόνα της Πίνδου μας, ξέχασε τον εαυτό της και τις άβουλες σκιές που κλέβουν στην γκριζα καθημερινότη-

λιγκα κορυφώθηκε, ανυψώθηκε στον ύψιστο βαθμό και στάθηκε στο βράχο χωρίς να ξέρει γιατί.

Η Χρύσω έζησε μια ζωή κοντά στις πετροπέρδικες και τις αγαπούσε. Πόσες φορές δεν χάρηκε το καμαρωτό περπάτημα τους στη βοσκή. Διάβαζε καθημερινά τη

Μπάρος (2.191μ.) στέκει αγέρωχος στα όρια των Νομών Ιωαννίνων και Τρικάλων

τα: τη χαρά, την ευθυμία, την ίδια τη ζωή.

- Καλημέρα Βαγγέλη. Βαγγέλη λέγαν τον άνδρα της.

- Καλώς τη Χρύσω. Έκανες τη νύχτα μέρα και ξημέρωσες στη στάνη". Δεν απόσπασε την κουβέντα ο Βαγγέλης και ένοιωσε ξαλαφρωμένος, κάποιο αγέρι φύσηξε και πήρε από πάνω του όλο το απόσταμα, όλη την κούραση.

- Κόπιασε να κολατσίσουμε, αποκρίθηκε η Χρύσω.

- Να γεμίσει τη βουτσέλα νερό απ' το σκίνο κι έρχομαι.

- Κάτσε, είσαι αποσταμένος, θα πάω εγώ.

Σαν ζαρκάδι η Χρύσω έτρεχε στο κακοτράχαλο μονοπάτι. Στον πηγαϊό της ένα σμάρι από πετροπέρδικες φλετούριζαν τ' αψήλου. Η χαρά της γυναίκας του τσέ-

σιβιλική τους μορφή αχόρταγα. Τι κρίμα τόσες ομορφιές της ζωής να μας είναι άγνωστες, ξένες, άσχετες!

Η κυρά του τσέλιγκα θαύμαζε περίσσια την αρμονία των ζευγαριών των περδικιών που ζούσαν με πίστη υποδειγματική. Τα περδικόπουλα, το χάριμα του μεγαλείου του θεού στις οπές, στα κοιλάσματα, στους θάμνους, στις πλαγιές και τις σχισμές των βράχων. Η οικογένεια της πέρδικας πολύτεκνη 10-15 τα περδικόπουλα. Η Χρύσω συλλογιόταν: Η περδικομάνα λαχταράει τη φαμίλια, γεννά, κλωσά, μεγαλώνει, χαιρείται μια σπάταλη χαρά. Με αγώνα δε λείω, αλλά με μοναδικές ευφροσύνες.

Στο νου της Χρύσας κόπιασαν οι μοναδικές οικογενειακές φροντίδες των περδικιών. Ζει στιγμές κατάνυξης. Με τα δυο

της χέρια κρύβει το πρόσωπό της, ασυναίσθητα, ίσως ήθελε να αποσύρει το βλέμμα, το πρόσωπό της από το μεγαλείο!

Θαύμαζε το αρσενικό να παραμένει κοντά στο ταίρι του στη φωλιά την περίοδο που κλωσάει και κρατάει περίπου τρεις εβδομάδες. Την φροντίζει, την προστατεύει από διάφορους κινδύνους και της κάνει συντροφιά.

Παροιμιώδης, συγκινητική είναι η στοργή και η φροντίδα των γονιών στα μικρά τους. Στη βοσκή ο πατέρας τρέχει ανάστατος, ανήσυχος, ταραγμένος. Όταν δει κίνδυνο βγάζει μια προειδοποιητική κραυγή. Η μητέρα οδηγεί τα περδικόπουλα σε χόρτα, θάμνους ή βράχια. Οι γονείς φροντίζουν τα μικρά τους με αυτοθυσία. Μπροσ στον εχθρό δείχνουν απaráμιλλο θάρρος. Έχουν συνείδηση της αδυναμίας τους και δεν ρίχνονται εναντίον του, αλλά φροντίζουν να επισύρουν προς αυτούς την προσοχή τους, για να απομακρυνθούν τα μικρά τους.

Μέχρι να γεμίσει η βουτσέλα η ξωμάχος άρχισε να τραγουδάει γλυκά, με καημό:

- Πούσουν πέρδικα γραμμένη κι ήρθες το πρωί βρεμένη;
- Ήμουν ψηλά στα πλάια, στις δροσιές και στα χορτάρια, έτρωγα το Μαη τριφύλλι και τον Αύγουστο σταφύλι.

Το κολατσιό Μάη μήνα στα βουνά της Πίνδου μας είναι μυσταγωγία, προκαλεί έκσταση, ψυχική ανάταση. Μεθυσμένοι από ευτυχία οι ξωμάχοι ξάφνου έμειναν με τη μπουκιά στο στόμα. Σταμάτησαν να χαρούν το γλυκολάλημα της περτοπέρδικας. Έμειναν άναυδοι, άφωνοι, για ώρα, όσο κρατούσε το τραγούδι. Μετά άρχισε η Χρύσω:

"Τήρα μη μοιάσεις τού λαλού, όπου γεννάει κι αρνιέται.

Μοιάσε της πετροπέρδικας, της αηδονολαλούσας.

Που κάνει 18 πουλιά, κανένα δεν αρνιέται.

Κι αν πές' και πάρει ο αετός, ένα απ' τα πουλιά της κάνει καιρό να πιει νερό, θολώνει και το πίνει.

Κι όπ' εύρει μαύρη καψαλιά, θα κάτσει να βοσκήσει.

Κι όπ' εύρει μαύρο κούτσουρο, θα κάτσει να λαλήσει"

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΣΗ

Ο θησαυρός του κόσμου

Τούτο το καλοκαίρι που πέρασε ήρθανε στην Ελλάδα περισσότεροι ξένοι από άλλες χρονιές. Έτυχε να γνωρίζουμε με κάποιους, που παρατήρησα πως κάτι καταλάβαινε ο καθένας από την Ελλάδα. Περισσότερη σημασία είχε για μένα το τι ένιωσα ένας απλός ξένος κι όχι ο τότε "καλλιτέχνης του κινηματογράφου" ή η ταδε τραγουδίστρια, που "κάνανε την τιμή στην Ελλάδα να την επισκεφθούν".

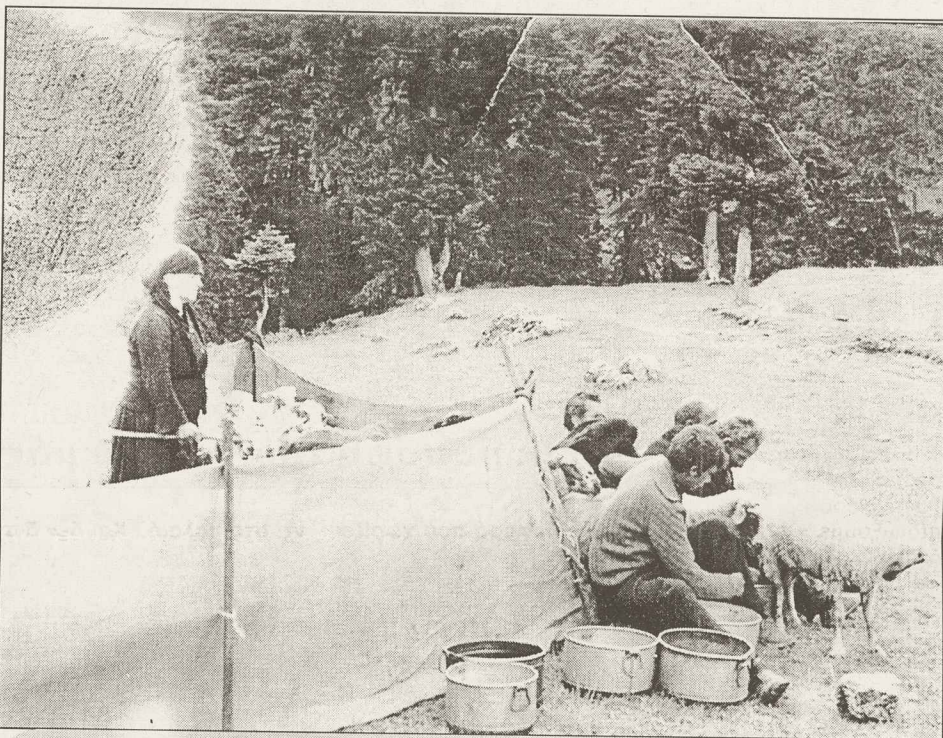
Λοιπόν, λίγο-πολύ κάτι νοιώθουμε οι κάθε φυλής άνθρωποι σαν ζήσουμε λίγο καιρό στον τόπο μας. Ακόμα κι' οι πιο επιπόλαιοι, κι' οι πιο κολλημένοι στον ευρωπαϊσμό του, με τον καιρό αρχίζουμε και παίρνουμε μυρουδιά, πως εδώ υπάρχει κάποιο πράγμα που δεν υπάρχει αλλού. Λένε πως τους αρέσει η Ελλάδα για την ήλιο, για το φως, για τον γαλανό ουρανό, για τη λαμπερή θάλασσα. Μα αυτά είναι τα εξωτερικά, και πολλά απ' αυτά μπορεί να βρίσκονται και σ' άλλους τόπους. Εκείνο που κρύβεται πίσω από την εξωτερική, φυσική ομορφιά είναι κάποιο μυστηριώδες πράγμα, που δίνει στον άνθρωπο μια λύτρωση, ένα ψυχικό ξεκούρασμα, ένα κέφι για τη ζωή, ένα είδος μακαριότητα. Με όλο το φως που λάμπε απάνω στην πλάση, υπάρχει μέσα στη φύση της Ελλάδας ένα μυστήριο που δίνει μια θρησκευτική συγκίνηση στην ψυχή του ανθρώπου, που δεν παραμορφώθηκε από τον "πολιτισμό". Ιλαρότητα, αγάπη, θερμή, και ανάπαυση της ψυχής, ενθουσιασμός που κρύβεται στα κατάβαθα του ανθρώπου, αυτά κι άλλα τέτοια νοιώθει όποιος έχει κεραίες, για να πιάσει το μυστήριο που είπα.

Εδώ τα διάφορα φυσικά συστατικά είναι αρμονισμένα με τέτοιο τρόπο, κι' έχουμε τόση λεπτότητα και απλότητα, που η φύση είναι σαν μία κιθάρα, που οι κόρδες της είναι ευαίσθητες και στην πιο ελαφρή πνοή του ανέμου. Οποιοσ μετρά την ευτυχία και την χαρά της ζωής με τα χοντροειδή μέτρα της υλικής καλοπέρασης, δεν θα καταλάβει τίποτα από την Ελλάδα. Η Ελλάδα είναι πνεύμα και στα υλικά της. Η Ελλάδα είναι τα ασκητικά βουνά και τα ευδιασμένα χαμώκλαδα που έχουν τη δροσιά ή τον ήλιο πάνω τους να λάμπουν σαν πολύτιμα πετράδια, χωρίς εκείνα τα πνιγείρα δάση που μαυρίζουν και καταπνικνώνουν τις βορεινές χώρες. Τα αριά δεντράκια είναι σαν άνθρωποι που στέκονται στην πλαγιά, ή που είναι καθιστοί σ' ένα βράχο, ή που κοιτώνται ξαπλωμένοι γι να ξεποστάσουν. Ο αγέρας τους έχει δώσει ένα σχέδιο εκφραστικό, σαν να 'ναι άνθρωποι, σαν να 'ναι ψυχές. Ενώ σε κείνες τις απέραντες και μονότονες χώρες, το κάθε δέντρο μέσα στα δάση είναι σαν τον άνθρωπο που είναι χαμένος μέσα στο πλήθος, στη μερμηγκιά. Τα βουνά μας είναι και κείνα σαν ζωντανά. Το ένα προβάλλει πιά' από τ' άλλο σαν να σε κοιτάζουν από μακριά. Άλλο στέκεται όρθιο σαν τούπιό τους και κοιτάζει κατά την Ανατολή, λες και τηρά τον ήλιο που βγαίνει. Άλλο είναι ξαπλωμένο με το ραχάτι του, έχοντας την πλάτη του γυρισμένη κατά τον βοριά, και στ' απαγκείο του αποσκοπάζει με το κορμί του κανένα μικρό χωριό ή πεντέξη παντριά και στρουγγές. Άλλο πδλι σαν να είναι καθισμένο και κουκουλωμένο με την κάπα του, και κοιτάζει το λαγανό πέλαγο, ενώ από πίσω του βρίσκεται ένα λαγκάδι γεμάτο πράσινα αμπέλια, σικιές, ελτές. Έτερο έχει ένα ρημοκλήσι στη γυμνή κορφή του μ' ένα δεντράκι που το συντροφεύει στη μοναξιά του. Άλλο έχει ένα σταχτωμένο κάστρο σαν κορώνα στην κεφαλή του, χιρό αρχαίο γεμάτο παραμυθένια πράγματα, από τον καιρό των αρχαίων Ελλήνων, των Βυζαντινών, των Φράγκων και των Τούρκων.

Εκεί που περπατά ανάμεσα σε δυο βουνά, άξαφνα στρίβοντας το μονοπάτι, φανερώνεται μονοκίον, πίσω από έναν βράχο, η θάλασσα, γαλανή κι αφρισμένη κι η αμύρρα της έρχεται στη μύτη σου. Αντίκρυ μακριά βλέπεις νησιά, έβρες, κανένα καίκι που αρμενίζει σαν να 'ναι γιγαλόπουλι, με τ' άσπρο φτερό του, που πάει να κρυφτεί πίσω από τον κόβο. Οσκοίνος και τ' αγιράγκαθα μυρίζουνε, κι η στυφή μυρουδιά τους ανακατεύεται με τον αριμρόν α-

Του ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

γέρα της θάλασσα. Τ' αγεράκι που καλάρει από το πέλαγο σουσουρίζει γλυκά στα κλαριά της γέρινης ελιάς που κάθισεσ αποκάτω της γι ανα ξεποστάσεις και να φας το στεράνιο ψωμί σου. Εσύ, ο φτωχός, είσαι μακάριος μέσα στα κρυφά πλούτια της φύσης, που δεν είναι σε θέση να τα δούνε και να τα χαρούν οι ένδοξοι κι' οι πλούσιοι της γης. Αυτό είναι που λέγει το τροπάρι "τη ταπεινώσει τα υψηλά, τη πτωχεία τα πλούσια". Φύση σεμνή. Φύση αγιασμένη. Έχει τη γέφυη του σιταρένιου ψωμιού που μοσκοβολά σαν ψήνεται στον φούρνο του χωριού. Τι να τα κάνεις τα εξωτερικά πλούτη, που έχουνε οι μεγάλες πολιτείες της Ευρώπης, τα κρύα πάρκα που είναι κανωμένα με τ' αλφάδι, γραμματικές και σχολαστικά συντακτικά "της επιτήμηης των κήπων". Με την απελπιστική συμμετρία, με τους τεχνητούς βράχους και με τους ηλεκτρικούς γλόμπους;

Καλαρρυτιώτες Κτηνοτρόφοι την άνοιξη του 1974 στο Νέγρι. Διακρίνονται η Μαρία Μπακαγιάννη, ο Γεώργιος και Αθανάσιος Μπακαγιάννης και ο Χρήστος Φασούλας του Κων/νου.

Όλα τα φυσικά κτίσματα στην Ελλάδα είναι στα μέτρα του ανθρώπου. Είναι σαν να γίνθηκαν γι' αυτόν όλα, τα βουνά, οι θάλασσες, οι κόρφοι, τα πουργάζια, τα νησιά, τα λαγκάδια, τα ποτάμια. Σ' άλλες χώρες η φύση παρουσιάζει ένα χάος που φοβερίζει τον άνθρωπο-χάος γεμάτο αντάρες, υγρασία, σκοτάδι, μούχλα.

Σ' ένα βιβλίο που έγραψα πριν χρόνια και που το ονόμασα "Αστρολάβο", με τ' ένα γράμμα με πιο απλά λόγια για την ελληνική φύση: "Δεν έχουμε εδώ στον τόπο μας βουνά τόσο ψηλά όσο είναι σε άλλες χώρες και μοιασμένα τα βουνά της Ελλάδας πολλάς φορές φαντάζουμε σαν μια μεγάλη λώπτετρα και πιο ψηλά από κείνα τα θεράτα Ιμαλάγια της Ινδίας, επειδή τον περισσότερο καιρό ο αγέρας είναι καθαρός και κρουσταλλισμένος και τα δείχνει καθαρά, που βαρρείς πως είναι πέτρες κειτάμενες στον κάμπο, να τις αγγίξεις με το χέρι σου. Ενώ τα μεγάλα βουνά τα ζώνουνε αντάρες και σύννεφα, που τα κρύβουνε ολοχρονίς από τα μάτια μας, κι έχουνε πολύ μακρός και πολλές κοφές, που δεν είναι πιά βουνά μονοκόμματα, αλλά ένα χάος αληθινό. Γιατί ο άνθρωπος είναι πλάσμα που μπορεί να νοιώσει ό,τι πράγμα είναι στα μάτια του και στις δυνάμεις του πιο πολύ, παρά ό,τι είναι έξω απ' όσο φτάνει το μάτι του κι απ' όσο αισθάνεται η καρδιά του. Το ίδιο είναι κι ο μερμηγκας, που τριγυρίζει γύρω από μια πέτρα, και θαυμάζεται και λέγει μέσα του: τι θεόρατο βουνό είναι τούτο, γιατί κείνη η πέτρα είναι σε αναλογία με το μπόι του, ενώ η Γκιώνα και τ' Άργαφα είναι γι' αυτόν ακατανόητα, κι ούτε παίρνει είδηση, επειδή ή μπορεί να τα τηράζει και να τα θαυμάσει.

Ένα τέτοιο πράγμα γίνεται και στη θάλασσα, μοναχά πως ο ταξιδευτής, τραβώντας με το καράβι του πολλά μερόνυχτα, δίχως να βρει στεριά, τα χάνει κι απορεί που βρίσκεται τόσο νερό, που λες πως δεν έχει άκρη και πάτο, επειδή στη θάλασσα δεν είναι μοναχά το μάτι που τον κάνει να θαυμάζει, μα κι ο καιρός που περνά ως να 'βρει στεριά.

Έχουμε να πούμε πως οι Έλληνες τραγουδίσσανε και στορίσανε με πιότερο αισθήμα απ' άλλους τα φυσικά κτίσματα, και δεν αφήσανε τίποτα να μην το στολίσουνε με τη φαντασία τους, είτε βουνό, είτε θάλασσα, ποτάμια, νησιά, βρύσες, επειδή είναι μικρή η χώρα τους κι η θάλασσα γεμάτη πουργάζια και κκόρφοις και πλουμισμένη από

πλήθος νησιά, λες κι' ήτανε επίτηδες κανωμένα όλα τα φυσικά για τον άνθρωπο, κι αγαπημένα απ' αυτόν, κι όχι φοβερά κι απέραντα, που να τον τρομάζουνε και να τον βουβαίνουνε. Και τα παραστήσανε με σχέδιο ανθρώπινο, τις θάλασσες, τα ποτάμια, τα βουνά, τους ανέμους κι όλα τ' άλλα...

Στα σημερινά τα χρόνια οι άνθρωποι πετάνε στον ουρανό με τ' αεροπλάνα, και ταξιδεύουνε με μεγάλη γρηγορόδα, ώστε να 'ρχεται η μια χώρα κοντά στην άλλη, και φαίνεται η γη ίσαμε ένα πορτοκάλι. Με τούτο δεν θα πει πως ο κόσμος μικρύνει. Πολλά μυστήρια είναι ακόμα, πλήθος τόποι κρυμμένοι και μυστικοί. Κ' οι αρχαίες χώρες έχουνε πράγματα που δεν ισορρήθηκαν, γιατί χιλιάδες χρόνια πατιούνται από ανθρώπους που χτίζουνε ολοένα κτίρια, φτιάχνουνε καρδιά κι άλλα χειροτεχνήματα, πλέκουνε ιστορίες, που κάθε άνθρωπος μερακλής και περιέργος θέλει να τα μάθει.

Η δική μας φύση είναι ήμερη. Οι θυμοί της περνάνε γρήγορα. Ο άνθρωπος, ζώντας ανάμεσά της, δεν νοιώθει ποτέ απελπισία κ' ερμηιά, όπως σε άλλα μέρη. Όπου γυρίσεις, θαρρεί πως θα δεις και θ' ακούσεις κάποια πλάσματα ζωντανά. Για τούτο οι αρχαίοι πλάσανε με τη φαντασία τους χίλια-δυο τέτοια πλάσματα. Νεράιδες, Στοιχειά, Σάτυρους, Πάνες, Κένταυρους, Αρπυιες, Τρίτωνες, Ξωθιές, Γοργόνες, που ζούνε τάχα κοντά στα ποτάμια και στις βρύσες, στις σπηλιές, στα δέντρα, στη θάλασσα, κι ο λαός μας τα πιστεύει ακόμα. Και σήμερα, εκτός απ' αυτά τα στοιχειά, μιλά για τους ανέμους σαν να 'ναι ζωντανόι. Τον βοριά τον λέγει στα τραγούδια του κύρ-Βοργιά και γέρο-Βοργιά. Οι τσομπανάρειοι λένε πως κάθεται με τη γριά τη μάνα του σ' ένα παλάτι, απ' όπου φαίνονται όλα τα μέρη της γης, και που είναι χτισμένο απάνω σε κάτι βράχους που ραζίζεται άνθρωπος ν' ανέβει και στα μιά. Οι τσομπάνηδες, λένε πως οι αγέριδες τρώνε ανθρώπους και πως κάθονται στις σπηλιές, στα πιο ψηλά βουνά.

Σε κάποιες αγιογραφίες κα- νωμένες κατά τα 1700, βλέπεις κνένας ζωγραφισμένους τους ανέμους με σχέδιο ανθρώπου να φυσάνε μ' ένα κέρατο κατά τη θάλασσα, από τις τέσσερες μεριές. Είναι γραμμένα και τα ονόματά τους: Βορσάς, Λεβάντες, Ζέφυρος, Νότος. Από τους τέσσερες, οι τρεις έχουνε γενηίδα, μοναχά ο Ζέφυρος δεν έχει, αλλά παριστάνεται σαν παλληκαρόπουλο.

Σε τέτοιες ζωγραφίες μέσα σε παλιές εκκλησίες, παριστάνονται κι οι βράχοι με πρόσωπο ανθρώπου, οι σπηλιές έχουνε πολλά μάτια απάνω στον μπράσιό τους, οι ποταμοί (ο Ιορδάνης) είναι σαν άνθρωποι που χύνουνε νερό μ' ένα κανάτι, κι η θάλασσα παριστάνεται σαν μια νεράιδα με κορώνα στο κεφάλι καθισμένη απάνω σ' ένα ψάρι. Πολλές φορές, στην Κοίμηση της Παναγίας, τα σύννεφα που σηκώνουνε τους Αποστόλους και τους πάνε στη Γεθσημανή, έχουνε σχήμα άσπρων πουλιών με καραλή αητού.

Όλη αυτή η ποιητική πνοή βρίσκεται μέσα στη βλογημένη φύση μας, κι αυτή ζέστανε τη φαντασία του λαού μας, και τη στολίζει έμορφα και την πλούμισε, όπως η κόρη κε ντά και πλουμίζει το πανί στον αργαλειό της. Γι' αυτό που θενά αλλού δεν υπ'ρχονε τα λαϊκά τραγούδια, ε τα οποία καταστόλισε ο λαός με τη ζωή και την πλάση (κι αλλοίμονο, εμείς οι προκομμένοι δεν τα θέλουμε, αυτά τα ατίμητα διαμάντια, αλλά τ' αλλάζουμε με κάποιες ξένες ανοησίες).

Στα τραγούδια μας όλα τα πλάσματα μιλάνε με ανθρώπινο αίσθημα, ακόμα κι' οι αναισθητες πέτρες, το χρώμα, η αντάρα:

Ο δούσμος κι ο βασιλικός και τ' άσπρο καρυσφύλλι, αυτά τα τρία μάλωνε το ποιο μυρίζει κάλλιο. Πετιέται το τριαντάφυλλο, το μοσκομουρουδάτο: Σπάζστε, βρωμολούλουδα κι εσείς βρωμοβοτάνια, κι εγώ 'μαι το τριαντάφυλλο της άνοιξης στολίδι, που τον χειμώνα κρύβωμαι στις αγκαθιές τη ρίζα, τον Μάη τον μήνα φαίνομαι σε νιου γεμρούπο κεφάλι, σε παντρεμένης γόνάτα, στου κοριτσιού τον κόρφο, στις χήρας το προσκέφαλο βραδυάω ξεμπερώνω! Αβάντα Ελλάδα! Τι θησαυρός έχεις για όποιον σε νοιώθει!

ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Πότε υπάρχει πρόοδος

Καιρός είναι να έρθουμε τώρα στα συμπεράσματα της έρευνας μας επί του θέματος της πρόοδος και επιδιώξεώς της.

Και το πρώτο συμπέρασμα είναι τούτο: ο σημερινός άνθρωπος και ειδικότερα ο σημερινός νέος, προκειμένου να δώσει ένα προανατολισμό στην πορεία της ζωής του, πρέπει να προσανατολισθεί με όλη του την καρδιά και με όλη του τη συνέπεια προς την πρόοδο. Η νοοτροπία με το δόγμα "μή θίγες τα κακώς κείμενα" δεν έχει, σήμερα πάντως, τη θέση της σε εποχές περασμένες. Ανεξαρτήτως του τι έκανε ή τι δεν έκανε, τι έπρεπε ή τι δεν έπρεπε να κάνει ο άνθρωπος περασμένων εποχών, ο σημερινός άνθρωπος και ειδικότερα ο σημερινός νέος, πρέπει να είναι προοδευτικός.

Συμπέρασμα δεύτερο. Ο σημερινός άνθρωπος πρέπει μεν να θέλει, να ειπωθεί, να επιδιώκει την πρόοδο, αλλά δεν πρέπει να πιστεύει στην αυτόματη πρόοδο. Δεν πρέπει να πιστεύει, ότι το πέρασμα του χρόνου καθ' εαυτό είναι κι' όλας πρόσδος. Αυτόματος, νομοτελής είναι ο αιώνιος ρους των ανθρώπινων πραγμάτων. Το σήμερα δεν είναι ποτέ σαν το χθες, καθώς και το αύριο δεν θα είναι όπως το σήμερα. (Μάλιστα, ίσως το αύριο να μοιάζει πιο πολύ με το χθες παρά με το σήμερα, του οποίου θα αποτελεί αντίθεση, αν δεχθούμε το γνωστό εγχειριδίο σχήμα). Ότι, όμως, ο συνεχής αυτός ρους θα είναι ρους προς το καλύτερο, αυτό δεν είναι από ποθενά δεδομένα, ή δε ιστορία κάθε άλλο παρά μας ενθαρρύνει να το δεχθούμε αυτό. Αντίθετα, γεμάτη είναι η ιστορία από παλινδρομήσεις, όπου αιώνες μεταγενέστεροι ήταν πολύ χειρότεροι από προηγούμενους αιώνες. Πρόσδος είπαμε υπάρχει, όταν το νεώτερο είναι συγχρόνως και καλύτερο. Το πρώτο, το νεώτερο, είναι βέβαιο ότι θα έλθει. Το δεύτερο είναι κάτι που πρέπει να το επιδιώξουμε για να έλθει.

Και ερχόμαστε έτσι στο τρίτο συμπέρασμα μας. Άλλο πρόδος, άλλο μοντερνισμός με την έννοια του να δεχόμαστε το σύγχρονο ακρίτως, στα τυφλά, επειδή είναι σύγχρονο. Η γραμμή την οποία έχει πάρει ο μοντερνισμός στηρίζεται στην άφελή πρόταση, την άκριτη εκείνη πρόταση που μπερδεύει το χρονικά νεώτερο με

το αξιολογικά καλύτερο. Ξεχνά, ότι ούτε η λογική ούτε η πείρα δείχνουν τέτοιο πράγμα. Ξεχνά, ότι η φθορά έρχεται νωύτερα, χρονικά μεταγενέστερη από την ακμή. Ότι τα γεράματα είναι χρονικώς νεώτερα από τη νεότητα, ότι η κατάρτιση ακολουθεί την πρόοδο σε ορισμένους πολιτισμούς, αν όχι σε όλους, όπως μερικοί ερευνητές φρονούν. Ακόμη ότι ορισμένα σύγχρονα ποιητικά τερατουργήματα δεν αποτελούν φυσικά πρόοδο μπροστά στα ομηρικά έπη!

Για τον λόγο αυτό, πρέπει να έχουμε

και πάνω από τον άνθρωπο του μέλλοντος.

Ο προοδευτικός άνθρωπος, ο πράγματι και γνήσια προοδευτικός, δεν περιφρονεί βέβαια το μοντέρνο.

Και αυτό είναι το τέταρτο συμπέρασμα μας. Δεν περιφρονεί το μοντέρνο, αλλά ούτε και τα χάνει, ούτε εκστασιάζεται μπροστά του. Διατηρεί την ελευθερία του να κρίνει την εποχή μας, με όση ελευθερία και αντικειμενικότητα κρίνει και τις άλλες εποχές. Ασκεί την κριτική του και απέναντι στο μοντέρνο, όπως και απέναντι

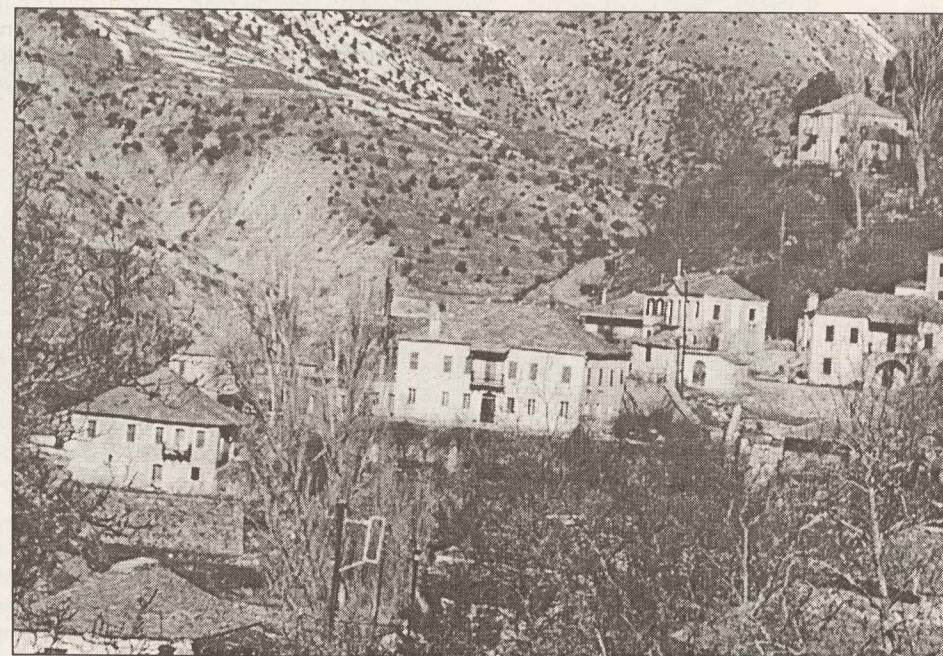
Του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΤΣΙΡΙΝΤΑΝΗΣ

τε. Εδώ, λοιπόν το νεώτερο δεν είναι καλύτερο, αλλά χειρότερο. Η εξέλιξη δεν αποτελεί πρόοδο, αλλά οπισθοχώρηση. Και ο προοδευτικός άνθρωπος, επειδή ακριβώς είναι προοδευτικός, θα εκφράσει την κρίση του χωρίς να σκοτίζεται μήπως δεν θεωρηθεί μοντέρνος και θα προσπαθήσει, ή μάλλον θα αγωνισθεί, όσο εξαρτάται απ' αυτόν, ώστε ο συνεχής ρους να μπει πράγματι στο κανάλι της πρόοδος.

Βέβαια, η κριτική αποτελεί πρωισμό. Διότι, θα αντιμετωπίσει τον φόγο και τον σαρκασμό, ότι εκείνος που διατηρεί την προσωπικότητά του και κρίνει αντί να κλείνει τα μάτια του, ότι αυτός είναι απροάρμοστος. Ε, τι να γίνει; Θα πρέπει του καλού ο αγωνιστής να αναδεχθεί και αυτό τον κίνδυνο. Τον κίνδυνο να μην τον καταλάβουν. Να μείνει όμως. Μα, το έχουμε πει επανειλημμένως. Ο αγωνιστής του καλού αγώνα πρέπει έστω και μόνος να αγωνισθεί, να μη φοβάται τη μοναξιά.

Πέμπτο και τελευταίο συμπέρασμα. Για να κρίνει όμως ένας άνθρωπος και μάλιστα να κρίνει το νεώτερο κατά πόσο είναι καλύτερο, πρέπει να έχει και τα κριτήρια. Δηλαδή πρέπει να έχει κοσμοθεωρία, υγια θεώρηση του καλού από την οποία θα συμπεραίνει ποιο είναι το καλό και ποιο είναι το κακό, να κρίνει επομένως που το νεώτερο αποτελεί όντως πρόοδο. Πρέπει να μιλεί μέσα του η φωνή που βρίσκεται πάνω και από το χθες και από το σήμερα. Η φωνή του αιωνίου. Τα είπαμε αυτά, και όπως ο Κάτω εκείνος για την Καρχηδόνα, τα επαναλαμβάνουμε. Δεν προοδεύει εκείνος που παρυσύρεται από το ρεύμα σαν το κούτσουρο. Αλλά εκείνο ο οποίος πορεύεται με επίγνωση και κρίνει με επίγνωση και το χθες αλλά και το σήμερα!

Α.Ν. ΤΣΙΡΙΝΤΑΝΗΣ
"Για τα Ελληνικά νιάτα"
Εκδόσεις: "ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ"

Μερική άποψη του χωριού μας

πάντοτε υπ' όψη τη διαφορά που χωρίζει το προοδευτικό σύστημα, όπου η πρόδος είναι έργο που πρέπει να επιτελεσθεί από τον μοντερνισμό που νομίζει, ότι πέτυχε την πρόοδο αυτομάτως με μόνο στοιχείο του το σύγχρονο, τάχα διότι ο σημερινός άνθρωπος ειδικώς, είναι εξοπλισμένος με ειδικά πνευματικά προσόντα, που τον ανεβάζουν πάνω από τον άνθρωπο των γενεών που πέρασαν και ίσως

ντι στο παλαιό. Και δεν διατάζει να εκδηλώσει την αντίθεσή του σε ό,τι μοντέρνο βρίσκει σκάρτο. Για να φέρουμε ένα παράδειγμα, αν υποθέσουμε ότι ο υλισμός, ο χυδαίος υλισμός για τον οποίο έχουμε μιλήσει, είναι πράγματι μοντέρνος, αυτό δεν σημαίνει ότι ο υλισμός είναι καλός, αλλά' ότι το μοντέρνο πάσχει ως προς το σημείο αυτό. Τόσο το χειρότερο για το μοντέρνο, ως προς το σημείο αυτό πάντο-

Ο ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ "ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" ΣΧΟΛΙΑΖΕΙ

Λάβαμε ενώ η εφημερίδα μας ιεποούσε υπό εκτύπωση, το υπ' αριθ. 6/4-7-2000 έγγραφο του Πανθεσσαλικού Συλλόγου Καλαρρυτινών "ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ", το οποίο και δημοσιεύουμε, επειδή είναι απάντηση σε προγενέστερο δημοσίευσμα ινς εφημερίδας μας.

ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ
"ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ"
ΕΔΡΑ: ΛΑΡΙΣΑ
ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ 34

Λάρισα 04-07-2000
Αριθ. Πρωτ. 6
Προς τον κ. Μπαμπούτη Κων/νο
Πρόεδρος του Πατριωτικού Συνδέσμου
Καλαρρυτών "Η ΠΙΝΔΟΣ"
Ιωάννινα

Απάντηση σε δημοσίευμα εφημερίδας
Σχετ: "Καλαρρυτιώτικα Νέα" αριθ. 85/ Μάρτιος -
Απρίλιος 2000

Φίλε κ. Πρόεδρε,
Στην εφημερίδα του Συνδέσμου σας "ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ" - αριθ. Φύλλου 85/2000 - που παρακολουθούμε πάντα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, διαβάσαμε με πολύ προσοχή το άρθρο του συγχωριανού μας Κ. Αποστ. Ζιόγκου "Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΚΟΣ -ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΡΑΧΘΟ ΣΤΟ ΖΑΓΓΑΡΙΟ".

Η εκτίμησή μας είναι πως το διελλίδο και ικονογραφημένο αυτό άρθρο δε γράφτηκε για να ικανοποιήσει τις όποιες λογοτεχνικές φιλοδοξίες ή ιστορικές αναζητήσεις του συντάκτη του, που πολύ όψιμα τις ανακάλυψε, αλλά για να παραποιήσει αυτή την ίδια την ιστορία των Καλαρρυτινών.

Γιατί τα όλη μπορεί να σημαίνει ο χαρακτηρισμός της ΠΛΑΚΑΣ ως αυλής αδελφών Δογορίτη; Τι άλλο μπορεί να σημαίνει η εξαλόγηση ενός απλού χειρογράφου ως επίσημου δημοσίου εγγράφου;

Δεν γνωρίζω ο συντάκτης του άρθρου ότι τα δημόσια έγγραφα έχουν κάποια χαρακτηριστικά τα οποία πιστοποιούν την εγκυρότητά τους και την γνησιότητά τους;

Σ' αυτό το απλό χαρτί ο κ. Ζιόγκος είδε κάπου έναν αριθμό πρωτοκόλλου; ή την ενδειξη "ακριβές αντίγραφο" και το κυρίστιρο, είδε καμία σφραγίδα;

Γιατί δεν περιέμενε ο κ. Ζιόγκος ν' αποφανθεί η δικαιοσύνη τελεστικά αλλά παρεμβαίνοντας σκόπιμα και μάλιστα λίγες ημέρες πριν από τη δική, προσπάθει να την υποκαταστήσει;

Βέβαια γνωρίζουμε τη μαρτυρία του υπέρ του Δογορίτη κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Δεν πρέπει όμως να ξεχνά πως οι Καλαρρυτινές, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, άλλη άποψη έχουν και θα την διατυπώσουν εκεί που πρέπει και όταν πρέπει με το θάρρος, τη σοβαρότητα και την ειλικρίνεια που τους διακρίνει, αποδεικνύοντας την αγάπη τους για τη γενέτειρά τους, τον πολιτισμό της, την παράδοση της και την ιστορία της, που στην περίπτωση τουλάχιστον της ΠΛΑΚΑΣ ο συμπαθής κατά τ' άλλα κ. Αποστόλος θέλει να την αγνοεί.

Η ΠΛΑΚΑ ήταν πάντοτε και είναι και σήμερα κοινοτική έκταση. Είναι ένας χώρος ελεύθερος απ' όλες τις πλευρές. Μάρτυρες καταθέτουν ενόρκως ότι στην ΠΛΑΚΑ γινόταν γλέντια οι γνωστές "πατινάδες", ακόμα και γάμοι έχουν γίνει εκεί συνημένα με μαρτυρίες συγχωριανών. Όλος ο κόσμος περνούσε μέσα από την ΠΛΑΚΑ, χωρίς ποτέ κανείς να ζητήσει άδεια από κανέναν. Η εκδοχή ότι ο άρμος ήταν μεταξύ της ΠΛΑΚΑΣ με της οικίας Μπακάκη δεν ευσταθεί γιατί το πέρασμα είναι στενό και η διέλευση φορτωμένων ζώων αδύνατη.

Μέσα στην κοινοτική έκταση της ΠΛΑΚΑΣ υπάρχουν παροχές νερού των γειτονικών σπιτιών. Επίσης σε ανύποπτο χρόνο έχουν φυτευτεί δένδρα με ενέργειες σου Συλλόγου μας και του συγχωριανού μας Ν. Μπαζάκη.

Το κτίριο Δογορίτη αποτελείται από το ισόγειο, που ήταν καταστήματα αργυροχρησχοεία και τον πρώτο

όροφο, που χρσίζουμε για κατοικία των ιδιοκτητών. Το ισόγειο με τον όροφο δεν επικονιώνουν γι' αυτό οι ιδιοκτήτες μπαίνουν και βγαίνουν στο σπίτι τους από τη Βορινή πλευρά όπου υπάρχει πλατύσκαλο και δυο πόρτες.

Η αυλή του σπιτιού ανέκαθεν βρισκόταν βόρεια του σπιτιού και είναι περιφραγμένη με μαντρότοιχο-ξερολιθιά. Είναι αυτός ο χώρος που ίσως εναπόθεταν ευπρεπέστατα προς φύλαξη του τελεωνίου. Συνεπώς σ' αυτή την περιφραγμένη αυλή ζητούσε άδεια ο τελεωνής να εναποθέσει τα προς εκτελωνισμέν εμπόρευματα, αν πάρουμε και την ελαχίστη πιθανότητα το χειρόγραφο του κ. Ζιόγκου να είναι γνήσιο, ουδέποτε απόβηκαν προς φύλαξη εμπόρευματα στον ανοιχτό χώρο της ΠΛΑΚΑΣ, διότι κινδύνευαν από τα ζώα που περιφέρονταν στο χωριό. Εξ άλλου δεκάδες συγχωριανοί μας βεβαιώνουν ενόρκως ότι επί δεκαετίες κανένας Δε ζητούσε άδεια από κανέναν για χρήση του ελεύθερου χώρου της ΠΛΑΚΑΣ.

Κι όλα αυτά οι σημερινοί Καλαρρυτινές δεν τα χαρίζουν σε κανέναν. Ούτε σε όψιμους ιστορικούς, ούτε σε αυτόκλητους δικαστές, από τους οποίους η ΠΛΑΚΑ απαιτεί δικαιοσύνη και αυτή θα την αποδώσει ο φυσικός δικαστής.

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Στους Καλαρρυτινές όλοι μας γνωρίζομαστε καλά και ο καθένας μας θα κρίνει και τώρα αλλά και αύριο από την προσφορά και την αγάπη του στον τόπο μας.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτό, ο Πανθεσσαλικός Σύλλογος Καλαρρυτινών "ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" δεν μπορούσε να μείνει αμέτοχος στη θλιβερή αυτή υπόθεση της ΠΛΑΚΑΣ.

Γι' αυτό παρακαλούμε να δημοσιεύσετε τούτο το έγγραφο μας.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Χρ. Κοταρίλας

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Ν. Ρούμπας

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»
ΔΩΔΩΝΗΣ 7 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ (45221) - ΤΗΛ-FAX: 37440

Συντάσσεται από επιτροπή
Επιμέλεια Εκδόσεως από 1985 έως 16-1-1997
+ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ
(Επιμέλεια ύλης - Πληροφορίες - Εμβάσματα)
Τεκελενίου 9 - Ιωάννινα (45333) τηλ. (0651) - 25943

Τα έξοδα εκτύπωσης και διακίνησης της περιοδικής μας έκδοσης καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας.

ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Π. ΜΠΟΥΡΤΣΕ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Στάθ Ορφεία - Ιωάννινα
Τηλ.: 77433 - 25634 - FAX: 77871

ΠΟΙΗΣΗ

Γιώργη Κότσιρα

ΟΙ ΦΩΝΕΣ

Το πλάιο φως είν' ένα ιριανιαφύλλι ανασείνασμα και
μου ζελάει
Με την αισθήση ενός ήχου αλλοιού σε σφραγισμένα
χειλίδια

Καθώς δροίζουν τα τρώματά σαν κοδονόστρωμα του α-
πέναντι κόσμου!

Είναι οι γλάροι που βγάζουν άσπρες κρανίες.
Η δαλάσσα που βουίζει το ανάσασμά της στο βυθό του
υψους.

Η ζωή γλιστρώνιας κάτω από τα δαχτυλά μας.

Καλή φωνή, φωνή δύσκολη, φωνή μισοσβησμένη-
Ανάμνηση φωνής που έρχεται δοθή
Διπλώνοντας το συννεφάκι του ονείρου σε απόχρωση
μενεξέ.

Στο σκεπτικό πρόσωπο μιας ιδέας που ζέρασε
Δεν ανθίζει πια κανένα χαμόγελο.
Βαθιά στα υπόβρεια της νύχτης
Αναδοσθάνει το φως απ' τους καθρέφτες της φαντασίας
Όπως ο ήχος δημονημένης χαράς.

Οι πόθοι όμως έμειναν νέοι στα ξεράματά τους, με
ανθηδες φωνές, σχεδόν παιδικές
Η' οι αναμνήσεις φύγανε ξερασμένες στην ιελενεία
επισκευή του φθινοπώρου
Με το ουρανό χαμόγελο γιορτής που πια
δεν θα ξανάρθει.

Η καλή φωνή κ' η δύσκολη φωνή, σε μια στιγμή
ενυδθηκαν κάτω από την ίδια φωνή
Και περιμένουν ένα θάνατο σε άσπρο φως.

Αλλά κάθε φωνή ξαναζυγίζει, θρίσκει ένα πρόσκομμα
κι επιστρέφει.

Φωνή καλή που έρχεται και μου ζνέφει πίσω από ένα
μικρό φύλλο πράσινο
Η στην απόχρωση της μοναξιάς η αναπόδη φωνή,
που μου δομίζει τα περασμένα.

Κι όμως και πάλι θα προβαλλεί μια φωνή ζωντανέμε-
νη απ' ο παθερινό του χρόνου
Φωνή που θα 'ρδει από το παραπέτασμα της σιωπής
Για να μας φέρει εκείνο που ούτε πια το περιμένουμε!

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

Ενν. πως θα περδίσσεις τη χαμένη σου φωνή
Στο καιρακύνιομα του χρόνου μέσα στη φθορά
Που τόσα ονόματα παλιά σκορπίζονταν.

Πως δ' ανέβεις ολόσωμος χωρίς φωνή
Το φράγμα της παλιρροίας του καιρού,
Το κύμα θα σκεπάσει τα βλεφάρά σου
Η άμνηση θα σου μουσκέψει το κορμί.

Ονόματα θα θρεις που επιπλέουν κάποια
Και δε δουδιάζουνε στο πέλαγος της νύχτης
Δεν φαντίζονται με την καταπαδιά.
Ό,τι δε δάμνει σήμερα γυαλίζει στο παρελθόν
Αναδοσθάνει στην καταπαδιά της απουσίας.

Από τη δημοσία ξεφύγουν ιδίε
Μέρα με την ημέρα κάποια ονόματα
Σιτημένα στην άκρη των αναμνήσεων

Μια περιπέτεια δίχως μνήμη
Μια παρανόηση χωρίς φωνή
Ανοιχτές μέρες στα περασμένα.

Πόσο μεγάλη ανοίγει τα φτερά η ανάμνηση
Για να πετάξει δίχως προσην
Πόσο αόρατο σόμα ανοίγει η μνήμη

Να δοκιμάσει με τη γλώσσα της

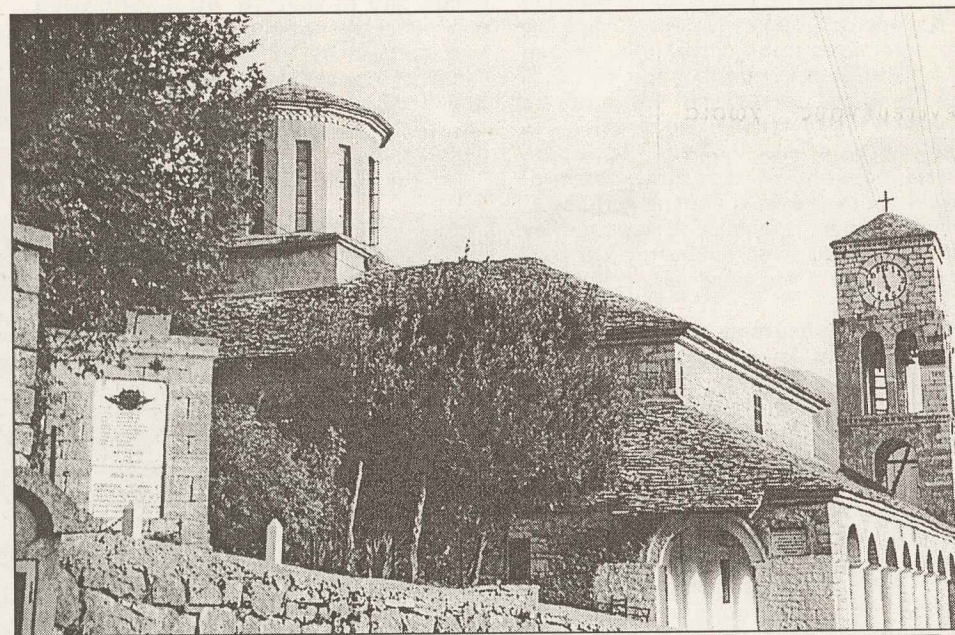
Στον τόπο μας με

Ο δρόμος του Θεού

Στη ζωή υπάρχουν πολλοί.
Καλοί και κακοί. Καλοί δρό-
μοι είναι αυτοί που οδηγούν
στην αξιοπρέπεια, την τιμή
την ανθρωπιά, την προκοπή.
Κακοί δρόμοι είναι αυτοί που
οδηγούν στην καταστροφή,
Φόνους, ληστείες, ναρκωτικά
κ.λ.π. Κάθε νουνεχής ξέρει
το σωστό δρόμο. Ο σωστός,
ο ασφαλής, ο σίγουρος δρό-
μος είναι ο δρόμος του Θεού.
Ποιός είναι ο δρόμος του Θε-
ού; Να ξεκαθαρίσουμε το ε-
ξής: Όταν λέμε δρόμο εννο-
ούμε τρόπο ζωής. Επομένως
ο δρόμος του Θεού είναι τρό-
πος ζωής σύμφωνα με το θέ-
λημα του Θεού. Αυτός ο
δρόμος οδηγεί στην οικογέ-
νεια, στην εκκλησία, την μη-
στηριακή ζωή (το βάπτισμα,
την ευχαριστία (=μεταβία)
κ.ά.), γενικά σε ένα διαρκή
αγώνα κατά του κακού που βρι-
σκαται μέσα μας, στον εαυτό μας και γύρω μας στην κοινω-
νία.

Τι σημαίνει αγώνας; Ο όρος αγώνας είναι αρχαιοελληνι-
κός ("αρχ. Αγών "άγος (οδηγώ, φέρνω, διανύω)) σημαίνει κά-
θε έντονη προσπάθεια για την αντιμετώπιση δυσχερειών, την
επικράτηση επί αντιπάλου ή την επιτυχία κάποιου σκοπού.
Σαφώς ο όρος είναι πολυσήμαντος και σημαίνει και πολλά
άλλα.

Για να μπούμε στο δρόμο του Θεού, για να πορευθούμε μέ-
σα σ' αυτόν χρειάζεται διαρκής αγώνας κατά του εαυτού μας,

Ο Περικλής Ναός του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών.

κατά της κακίας, και κατά της κακίας της κοινωνίας. Ο σκο-
πός είναι να γίνουμε: πραγματικοί άνθρωποι, δηλαδή
πνευματικές και ηθικές προσωπικότητες. Από τη φύση
του ο αγώνας αυτός είναι σκληρός, επίπονος, κοπιώδης
προσπάθεια ζωής. Είναι ακόμη: ηρωικός, ευγενικός, πολ-
υετής, συνεπιδότης. Βοηθεί μας είναι: οι άνθρωποι της
οικογενείας, οι καλοί φίλοι, το Σχολείο, η Εκκλησία, ο Θε-
ός. Είναι δύσκολο να υπάρχουν πρακτικές μέθοδοι. Ο καθέ-
νας από την πίστη του στο Θεό και τις διαχρονικές αξίες θα
βρει το δρόμο του Θεού ελεύθερα, συνεπιδότη, γόνιμα.

Το μονοπάτι για το
ξωκκλήσι της Παναγίας

Η πίστη, το τάμα και η χαρά οδηγεί τα βήμα-
τά μας στο ξωκκλήσι της Παναγίας στον ομώνυμο λόφο με ένα μπου-
κάλι λάδι να ανάψουμε τα καντήλια και λίγα κε-
ριά. Άνοιξη γύρω μας, κοντά μας, και στις καρ-
διάς μας. Υπάρχει και αυτοκινητόδρομος, χω-
ματόδρομος, αλλά η πε-
ζοπορία έχει άλλη ευ-
φροσύνη.

Εδώ πρέπει να ανοί-
ξουμε μια παρένθεση
κοντά στην εκκλησία,
στο ξωκκλήσι της Πανα-
γίας μια μπουλντόζα,
χάθηκε ο κόσμος, να
βρεθεί και να διαμορ-
φώσει το χώρο για να
παρκάρουν τα αυτοκί-
νητα;

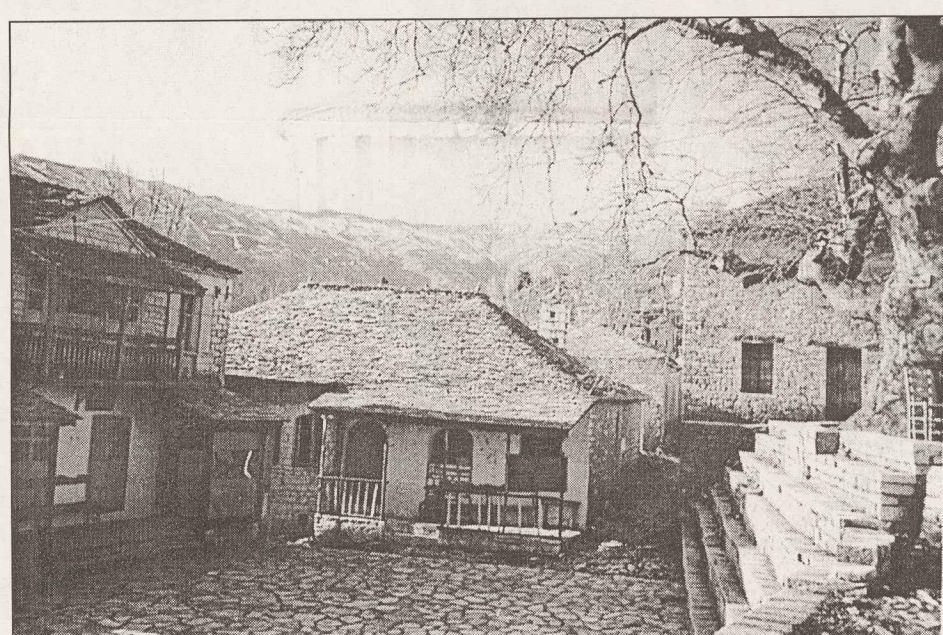
Μετά την απαραίτητη
παρένθεση επιστρέφου-
με στο ανηφορικό μονο-
πάτι για το ξωκκλήσι της
Παναγίας. Χαζεύουν τα
μάτια στις ομορφιές α-
πό τις φλαμουριές (τα
τίλια) μέχρι την εκκλη-
σία. Συχνά το μονοπάτι
χάνεται, σμίγει και γίνε-
ται ένα με τη σβησμένη
φροντίδα μας για συντή-
ρηση του μονοπατιού.
Τα βάτα αδηφάγα δε-
σμεύουν το μονοπάτι
και δεν θέλουν να θυ-
μούνται που αρχίζει και
που τελειώνει το χώμα
τους!

Η εποχή μας, εποχή χωρίς
ηθικό έρμα της κοινωνίας, κα-
τακλύζεται από συμπεριφορές
απρέπειας, άκομψης και α-
νάρμοστης συμπεριφοράς.
Παλιά όλη αυτή η κακοτυχία
βρισκόταν μακριά μας, μακριά
από το σπίτι μας, την ηρεμία,
τη γαλήνη, την προκοπή μας.
Στις ημέρες μας, μας ξημερώ-
νει στο σπίτι μας και στοργγυ-
λοκάθει όλα το εικοσιτετρά-
ωρο! Είναι ο ακάλεστος επι-
σκέπτης ή οι ακάλεστοι επι-
σκέπτες της τηλεόρασης!!!
Παρά ταύτα υπάρχει και
στον καιρό μας η ευπρέπεια.
Ας δούμε τον όρο. Το ουσια-
στικό η ευπρέπεια είναι αρχαι-
οελληνικό με ιστορική και
πνευματική πορεία χιλιετιών
["αρχ. Ευπρέπεια "ευπρεπής

τους ανθρώπους μας

Η κοσμοσυρροή στο κεφαλοχώρι

Ο αυτοκινητόδρο-
μος βοήθησε πολλούς
ξενιτεμένους χωρια-
νούς, φίλους του κεφα-
λοχωριού μας και πολ-
λούς Ευρωπαίους, που
έχουν πολλά διαβάσει
για την ιστορία και τον
πολιτισμό του, να ανέ-
βουν ψηλά στην Πίνδο
και να βιώσουν και να
χαρούν γνήσια Ελληνι-
κή ανθρωπιά. Πολλοί
λένε και δικαιολογημέ-
να πως ο Ξένιος Ζεύς
ζει ακόμη στον τόπο
μας!

Η ιστορική πλατεία του χωριού μας.

Στο αρχοντοχώρι Καλαρύτες το πρωί μας
καλημερίζουν τα πουλιά, οι καλόκαρδοι ξωμά-
χοι, το θρόισμα των φύλλων των δένδρων. Μας
μαγεύει ακόμη το τραγούδι του ρυακιού καθώς
κυλά ακούραστα. Η χλόη, τα λουλούδια, τα
χρώματα όλα σε φυσικά μοναδικά σχήματα μα-
γεύουν. Τα βουνά μέσα σε τόση ομορφιά δεν
νοιώθουν μοναξιά! Τ' αγέρι ταξιδεύει στις μο-
σχοβολίες των λουλουδιών και τα σύννεφα, ά-
γρυπνοι άγγελιοι, φρουρούν τους ουρανούς.

Ο κόσμος, οι άνθρωποι, ανταμώνουν στα λι-
θόστρωτα και καλημερίζουν, συζητούν χαίρο-
νται, γελούν ανοιχτόκαρδα, ανθρώπινα, καλο-
συνάτα. Τι ευτυχία, Θεέ μου!

Τα σαββατοκύριακα και τα τριήμερα των
διαφόρων εορτών το χωριό μας παρουσιάζει κί-
νηση, κόσμο, ζωή. Τα καφενεία οι πλατείες, οι
ξενώνες σφύζουν, πάλλονται από τραγούδια,
γέλια και χαρές.

Αν, γράφω αν, τελειώσει η ασφαλίτωση.
Αν, γράφω αν, δρομολογηθεί υπεραστικό λεω-
φορείο, γιατί βλέπετε δεν διαθέτουν όλοι ΙΧ,
τότε το κεφαλοχώρι Καλαρύτες θα βιώσει νέ-
ους φανταστικούς ρυθμούς ανάπτυξης και προ-
κοπή. Τότε θα αναγίσσουν οι γιορτές της καρ-
διάς και θα ξαναταμώσουν πολλοί με τη γνή-
σια χαρά, την πραγματική, την ανόθευτη χαρά
του ορεινού πολιτισμού του τόπου μας.

Ευπρέπεια

Η εποχή μας, εποχή χωρίς
ηθικό έρμα της κοινωνίας, κα-
τακλύζεται από συμπεριφορές
απρέπειας, άκομψης και α-
νάρμοστης συμπεριφοράς.
Παλιά όλη αυτή η κακοτυχία
βρισκόταν μακριά μας, μακριά
από το σπίτι μας, την ηρεμία,
τη γαλήνη, την προκοπή μας.
Στις ημέρες μας, μας ξημερώ-
νει στο σπίτι μας και στοργγυ-
λοκάθει όλα το εικοσιτετρά-
ωρο! Είναι ο ακάλεστος επι-
σκέπτης ή οι ακάλεστοι επι-
σκέπτες της τηλεόρασης!!!
Παρά ταύτα υπάρχει και
στον καιρό μας η ευπρέπεια.
Ας δούμε τον όρο. Το ουσια-
στικό η ευπρέπεια είναι αρχαι-
οελληνικό με ιστορική και
πνευματική πορεία χιλιετιών
["αρχ. Ευπρέπεια "ευπρεπής

"ευ+πρέπω (=εξεχωρίζω, δια-
κρίνομαι)] σημαίνει επιμελη-
μένη εξωτερική εμφάνιση, κα-
θέ εποχή κτίζει ή γκρεμίζει α-
νάλογα με την ηθική βαρύτη-
τά.

Προβλήματα πάντοτε υ-
πήρχαν και υπάρχουν. Η αχίλ-
λειος πτέρνα, το ευαίσθητο,
το τρωτό, το αδύνατο σημείο
είναι η αντιμετώπιση των προ-
βλημάτων. Στον τρόπο και
τον βαθμό που ζούμε πραγμα-
τικά τον σωστό άνθρωπο με

τα βιώματα, τις συμπεριφορές
και τα έργα μας γεννιέται το
σχήμα της αντίστασής μας
στο κακό, στην κακοτυχία,
στη συμφορά. Ίσως αυτές οι
νύξεις μας κάνουν να σκε-
φτούμε, να προβληματιστού-
με.

Ο άνθρωπος, ο κάθε άν-
θρωπος είναι βγαλμένος από
την αλήθεια της οικογένειας,

Την ξεχασμένη περιπέτεια της νυχτός μας!

Τα ονόματα όμως κάποια ξανακερδίζουν
Υπομνητικά το ανεβασμά τους

Αναείλθουν τις δημονημένες φάσεις τους
Στιμαίω φωνιενά στον ουρανό της νύχτης
Παρέλαση αστειών στη μοναξιά.

Γιατί πως να δημονηθούν
Ποιέ το ένα ποίε το άλλο κάποια ονόματα
Που μέσα μας ξαναπροβόλουν μια στιγμή.

Δουλεύουν αδιάκοπα με υπομονή
Πλήθος ονόματα παραδοκίνας άγρυπνα

Καθώς ο καιρός
Που μας ξαναζυγίζει στην αναπαρέα
Καθώς η Σιωπή
Που μας προεισιμαζει για την αιωνιότητα.

ΓΙΟΡΤΗ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΗ

Η ελπίδα - το έλεος, κάνει τον άνθρωπο να νιώθει α-
θάνατος
Όπως τα ιλαρόπουλα ελευτερά πετούν στα βράχια
Να μάχονται την καταιγίδα.

Η αζάνη άσπρη ένα φως στα σκοτεινά σου μάτια.

Ένας αέρας όλος ουρανό η αζάνη
Η' η δόλην ανάδρα στη ζωή να σβήνει απ' την καρδιά.

Νυχία περιτροπή. ω στο απέραντο νυχτήριο μες
στη σκοτεινιά-
Όλα είναι γέμα κι απαλό το αέρι πνέει με της ελπίδας
τη δροσιά.

Με πληγώνουν ακόμα τα μάτια σου
Μέσα του ιαξιδεύουν ποσιτά
Χρυσάφι περιμένο ο ήλιος στις πορτοκαλιές.

Και ι' όνειρό μου όλο ανθισμένο πλέει στη δαλάσσα
Με τον αφρό στο κύμα με ξυπνούςσε
Γιατί στη νύχια είχα θυθείσει κοιλώνιας το νερό
Γιατί με ι' άσπρα ερχόμενα στη μνήμη για να
ονειρευτώ τη γη.

Σκοτεινό μου εσύ ιραχνόδι. σκοτεινό
Που κελαηδούσε το αίμα μου στον ασημέριο καπνο-
Πουλιά μου εσείς χαμένα το χειμώνα
Που θα πετάξει ο πόθος μου την άνοιξη για να σας θρει.

Όλα είναι γέμα. ι' όνειρό μου ληπνέμένο
Κι ο διάδρομος μοναχικός να ξαναβρί τη γη.

Η ελπίδα- το' λεις πει. μας φέρνει από το σκοτεινό φα-
ράγγι
Σε μια γιορτή του μελλονός, φανταστική.

ΧΑΡΑ ΠΟΥ ΘΥΜΙΖΕΙ ΘΑΛΙΨΗ

Το δέντρο του ουρανού έχει φύλλα δροσερά
Κι ένα φεγγάρι που δε διαφέρει η νύχτη.

Είναι κάποια άσπασια γιορτή
Και φέγγει λαμπρό το περιβόλι
Στη σκόνι απόραση των ποσειδωνιών.

Αχ η παλιρροία πως με ανασταίνει των πουλιών
Πως με τρομάζει η πίκρα στη χαρά των πουλιών
Τα καυκάσια φτερά και τα σαρκοδόρα έντομα.

Γέμισε ο ύπνος με φιορετζες ι' όνειρό μου
Και μια ευωδιά από ρίγανη κι από θυμάρι
Με δόλην χρωματίζει τη χαρά μου.

Βρεχει μια λυπημένη βροχή
Σαν αγνοφύζει ο ύπνος οι' όνειρο
Κι ας λημνει καλοκαιρι ο ουρανός.

Έτσι το τρώω της χαράς η πίκρα μου
Κι ας είναι τόσο λυπημένη η περιδιάβαση μου
Κι ας είναι μια χαρά θεού μες στην γυχή σας!

Μια ανεπανάληπτη εκδήλωση του

Στις 7 Μαΐου 2000 πραγματοποιήθηκαν στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννινών οι καθιερωμένες πλέον ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ μας. Δεν θ' αναφερθούμε βέβαια εμείς στην επιτυχία αυτών των εκδηλώσεων, αλλά θα παραθέσουμε όπως ακριβώς έχουν δημοσιευμένα και αναποκρίσεις των εφημερίδων της Ηπείρου: «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ», «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ», «ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ» και «ΗΠΕΙΡΟΣ».

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ (9-5-2000) Σελίδα 2

Υπηρειούν με πίστη την παράδοση

Λαμπρή ήταν η γιορτή που διοργάνωσε την Κυριακή το βράδυ, 7 Μαΐου 2000 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτιών "Η Πίνδος".

Οι χώροι του Πνευματικού Κέντρου από νωρίς είχαν καταληφθεί από εκατοντάδες παιδιά, τα οποία επρόκειτο σε λίγο να τραγουδήσουν ή να χορέψουν. Όλα ήταν ντυμένα με τις παραδοσιακές ενδυμασίες. Η αίθουσα ήταν ασφυκτικά γεμάτη από τους Γιαννιώτες, οι οποίοι έσπευσαν να απολαύσουν μια ξεχωριστή βραδιά.

Την εκδήλωση άνοιξε ο πρόεδρος του ομίλου Κώστας Μπαρμπούτης, ο οποίος αναφέρθηκε στο έργο και στις δραστηριότητες του Συνδέσμου και στο Λαογραφικό και Χορευτικό Όμιλό του.

Ο σύνδεσμος ιδρύθηκε το 1917 και, όπως τόνισε, "υπηρετεί με συνέπεια και πάθος την παράδοση και συνεχίζει μέχρι σήμερα να μεταδίδει τη λαμπρή μουσικοχορευτική παράδοση με τα εκατοντάδες παιδιά του Λαογραφικού και Χορευτικού ομίλου στα πέρατα της γης".

Αναφέρθηκε στην ιστορία του με αριθμό, καθώς και στις πάμπολλες τιμητικές διακρίσεις που τον απονεμήθηκαν κατά καιρούς στις εμφανίσεις του.

Για τις δραστηριότητες του συνδέσμου κατά το χρόνο 1999-2000 ο κ. Μπαρμπούτης είπε, πως πρωταρχικός τους σκοπός είναι η επίλυση των προβλημάτων του ιστορικού τους χωριού των Καλαρρυτιών και

προς την κατεύθυνση αυτή εσάλαν έγγραφα στις αρμόδιες υπηρεσίες. Τη χρονιά αυτή δημιουργήθηκαν δύο νέα τμήματα στον Λαογραφικό και Χορευτικό Όμιλο, το τμήμα ενηλίκων που αποτελείται από άνδρες και γυναίκες συμπολίτες μας και η παιδική χορωδία δημοτικού τραγουδιού, η μοναδική στην ήπειρο. Στη χορωδία μετέχουν πάνω από 50 παιδιά.

ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ (9-5-2000) σελίδα 4

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η βραδιά παραδοσιακών χορών από τον Σύνδεσμο Καλαρρυτιών

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή το βράδυ στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννινών η βραδιά "Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών" από τον Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτιών "Η Πίνδος". Συμμετείχαν χορευτές σε χορούς απ' όλη την Ελλάδα, ενώ παρουσιάστηκαν χοροί για πρώτη φορά.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Κώστας Μπαρμπούτης αναφέρθηκε στη δραστηριότητα της "Πίνδου" που φέτος έχει να παρουσιάσει και την παιδική χορωδία δημοτικού χορού η οποία αποτελείται από 50 παιδιά.

Όλοι συμφωνούν πάντως πως πρόκειται για τον λαογραφικό και χορευτικό όμιλο με τις πολλές βραβεύσεις πίστης και αφοσίωσης στη μουσικοχορευτική μας παράδοση, με τις αμέτρητες συμμετοχές και δραστηριότητες στο εσωτερικό της χώρας αλλά και στο εξωτερικό.

Ο Πρόεδρος του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτιών «Η ΠΙΝΔΟΣ» κ. ΚΑΝ/ΝΟΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ, απευθύνει χαιρετισμό

"Αναβίωσαμε για πρώτη φορά φέτος στους Καλαρύτες μετά από 50 χρόνια τα έθιμα της Αποκριάς και της Καθαρής Δευτέρας. Συνεχίζονται με εντατικό ρυθμό οι εργασίες για τη μετατροπή του Κληροδοτήματος των αειμνήστων Δημητρίου και Χαρίκλειας Κωσταδήμα σε «Λαογραφικό Μουσείο Παραδοσιακής Αργυροχρυσο-

χοΐας και Λαϊκής Τέχνης", είπε ο πρόεδρος, ενώ δεν παρέλειψε να ευχαριστήσει τους τοπικούς φορείς για τη συμπαράστασή τους στο έργο του Συνδέσμου, καθώς και τους χορηγούς της βραδιάς.

Εντυπωσιακό σκηνικό

Το σκηνικό εντυπωσίασε τους πάντες με τα ωραία παραδοσιακά κίλμια, τις γλάστρες με τα λουλούδια, που έδιναν την αίσθηση πως η εκδήλωση γινόταν στους Καλαρύτες τον παλιό καιρό.

Η παιδική χορωδία καταχειροκροτήθηκε, ενώ ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσαν οι χοροί με τις "μπούλες" της Νάουσας. Αλλά τι να πρωτοαναφέρει κανείς από τους χορούς και τις ενδυμασίες, που ήταν όλα καταπληκτικά. Και βέβαια δεν θα μπορούσαμε να παραλείψουμε τη θανασία απόδοση της Κατερίνας Ευαγγελοζιάκα στο μοιρολόι, και στο τραγούδι "Βάλε κρασί στο μαστραπά". "Ανοιξιάτικες εκδηλώσεις παραδοσιακών χορών" ήταν ο τίτλος της γιορτής. Και πράγματι ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος "Καλαρύτες", μας έφεραν την Άνοιξη της παράδοσης μέσα στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου την Κυριακή το βράδυ.

Είναι μεγάλη τιμή για τους νέους μας που υπηρετούν με πίστη και αφοσίωση την παράδοση και τη διαδίδουν στα πέρατα της γης.

Χορεύτριες του Ομίλου μας, με την επίσημη στολή των Καλαρρυτιών.

Χορευτές του Ομίλου μας, με στολές Ναυσας.

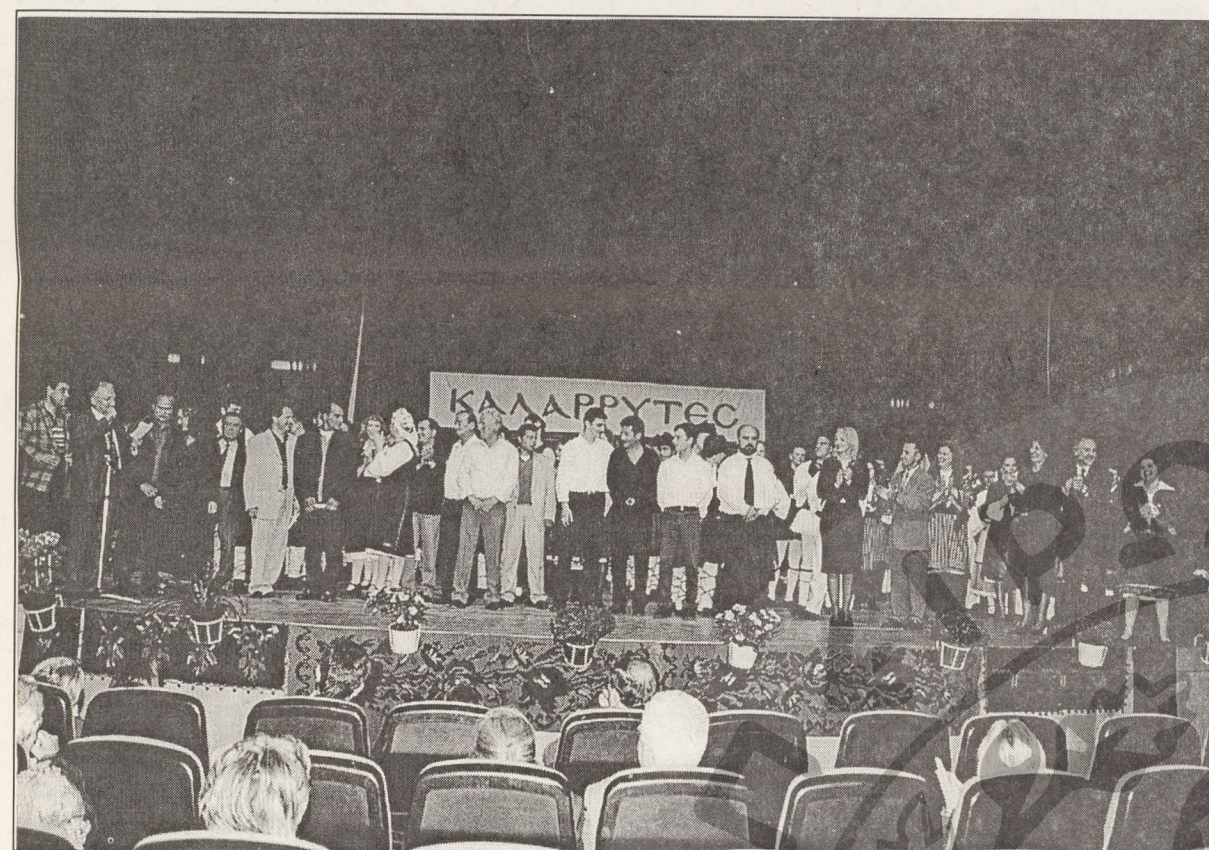
Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτιών η «Πίνδος»

Η παιδική χορωδία Δημοτικού Τραγουδιού του Συνδέσμου μας, υπό τη Δ/ση του μουσικοδιδασκάλου κ. Νίκου Μπαϊση.

Ευθουσιασμένοι οι θεατές παρακολουθούν τις εκδηλώσεις.

Χορευτές, δάσκαλοι του Χορευτικού και οι 15 Καλλιμνήστες του Δημοτικού Τραγουδιού, αδελφωμένοι στη σκηνή του Πνευματικού Κέντρου.

Οι Χορευτές του Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ», χορεύουν με ευθουσιασμό τους χορούς του τόπου μας.

Χορευτές του Ομίλου «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» με στολές Ναυσας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (7-5-2000) σελ. 16

Ανεπανάληπτη βραδιά υπόσχεται ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ»

Ανεπανάληπτη βραδιά υπόσχεται να χαρίσει στους φιλοθέαμονες Γιαννιώτες ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» κατά την εκδήλωσή του στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννινών την Κυριακή του Θωμά 7 Μαΐου 2000 και ώρα 8 π.μ.

Ο Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» με 45 επιτυχείς συμμετοχές σε διεθνή Φεστιβάλ του Εξωτερικού, με πάνω από 200 συμμετοχές σε μεγάλες εκδηλώσεις στο εσωτερικό της χώρας μας, με επτά (7) σημαντικά βραβεία, για την πίστη του στη γνήσια μουσικοχορευτική μας παράδοση, θα συνοδεύεται από 14 διακεκριμένους καλλιτέχνες του Δημοτικού μας τραγουδιού και θα συνεχιστεί με τα 400 παιδιά του Ομίλου, σε χορούς απ' όλη την Ελλάδα, που θα εντυπωσιάσουν και θα καταπλήξουν.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΗΠΕΙΡΟΣ» (24-5-2000) Σελίδες 8-9

Σιον απόηχο μιας μεγάλης εκδήλωσης για την ελληνοική μουσικοχορευτική παράδοση

Οι πολλές εκατοντάδες θεατές που κατέκλυσαν κυριολεκτικά το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννίνων την Κυριακή 7 Μαΐου 2000, για να παρακολουθήσουν την εκδήλωση "ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ", που οργάνωσε ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτιών "Η ΠΙΝΔΟΣ" θα περίμεναν ίσως μια απλή εκδήλωση με παραδοσιακούς χορούς, δείγμα εξάλλου των περισσότερων χορευτικών Ομίλων, που πραγματοποιούν εκδηλώσεις.

Όμως στην ανεπανάληπτη εκδήλωση του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτιών "Η ΠΙΝΔΟΣ" οι εκπλήξεις άρχισαν από το φουαγιέ του Πνευματικού Κέντρου, όπου οι θεατές καθώς έμπαιναν έβλεπαν μεγάλες φωτογραφίες του ιστορικού ομίλου των Καλαρρυτιών, καθώς και φωτογραφίες από την ποιμενική ζωή και τη δράση του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ".

Οι εκπλήξεις όμως μεγάλωσαν, όταν οι Γιαννιώτες, που γέμισαν ασφυκτικά την αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου, αντίκρισαν τόσο τον υπέροχο διάκομο της σκηνής με υφασμάτινα παραδοσιακά υφαντά των Καλαρρυτιών και γλάστρες με ανθισμένα λουλούδια, όσο και τα εκατοντάδες παιδιά του Ομίλου, ντυμένα με παραδοσιακές ενδυμασίες, τα οποία επρόκειτο σε λίγο, να τραγουδήσουν ή να χορέψουν.

Την εκδήλωση άνοιξε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Κωνίνος Μπαρμπούτης, ο οποίος στη σύντομη ομιλία του, αναφέρθηκε στο πλούσιο έργο και στις δραστηριότητες του Συνδέσμου και του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην ιστορία του Ομίλου με αριθμούς καθώς στις πάμπολλες και λίαν σημαντικές τιμητικές διακρίσεις του. Ανέφερε ακόμη τους συνεχείς αγώνες του Συνδέσμου για τα προβλήματα των Καλαρρυτιών και τις προσπάθειές του για τη μετατροπή του Κληροδοτήματος των αιμνήτων Δημητρίου και Χαρίλειος Κωσταδής σε "Λαογραφικό Μουσείο Παραδοσιακής

Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «Καλαρρυτίτες»

Ας δούμε όμως, ποιος είναι ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος "Καλαρρυτίτες", που ξεπέρασε κάθε προσδοκία και μας έφερε στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου, την άνοιξη της παράδοσης και της ομορφιάς. Ας δούμε ποιος είναι ο Όμιλος που υπηρετεί με τόσο πάθος και αφοσίωση τη γνήσια και ανώδυνη μουσική και χορευτική μας παράδοση.

Ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" αποτελεί τμήμα του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτιών "Η ΠΙΝΔΟΣ" με έδρα τα Ιωάννινα και ιδρύθηκε το 1971. Η προσφορά, η δραστηριότητα και το λαμπρό ιστορικό παρελθόν του είναι γνωστά στα πέρατα της γης και έχει τύχει πολλών Ελληνικών και Ευρωπαϊκών διακρίσεων.

Συνδυάζει τη γνήσια μουσικοχορευτική παράδοση με την εκπληκτική ομορφιά των παραδοσιακών στολών των Καλαρρυτιών, ορεινού και ιστορικού χωριού της Πίνδου, που διακρίθηκε, στις διάφορες εποχές, για την μεγάλη προσφορά του στην ιστορία, την τέχνη της Αργυροχρυσοχόας, τα γράμματα, το εμπόριο και τους αγώνες του Έθνους.

Εκτός των παραδοσιακών χορών της Ηπείρου, χορεύει αριστοτεχνικά και χορούς από όλη την Ελλάδα (Ηπειρωτική και Νησιωτική) και διαθέτει πλούτιο ρεπερτόριο, που περιλαμβάνει περισσότερους από 100 χορούς.

Οι στολές τους αυθεντικές, από την Ήπειρο, τη Θεσσαλία, τη Μακεδονία, τη Θράκη, τα νησιά του Αιγαίου κ.λ.π.

Ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" παρουσιάζει ένα εκπληκτικό και ανεπανάληπτο θέαμα, γι' αυτό έχει πραγματοποιήσει εκατοντάδες επιτυχείς εμφανίσεις στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, έχει τιμηθεί με περισσότερα από 60 τιμητικά διπλώματα και μετάλλια και έχει αποσπαστεί τις πλέον ευγενείς κριτικές των υπεύθυνων των Θεατρικών και των μέσων Μαζικής Ενημέρωσης των περιοχών της Ελλάδας και των χωρών του Εξωτερικού, που επισκέφτηκε.

Συγκεκριμένα, έχει μετάσχει επιτυχώς σε μεγάλες Εθνικές και Πολιτιστικές εκδηλώσεις των παρακάτω πόλεων της Ελλάδας: Αθήνα, Καρδίτσα, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη, Αγρίνιο, Αμφιλοχία, Καλαμάτα, Τρίπολη, Πάτρα, Ρόδο, Σάμο, Ιωάννινα, Αλμύρα, Λίμνη Ευβοίας, Ορεστιάδα, Θεσσαλονίκη, Ξάνθη, Ηράκλειο Κρήτης, Νάουσα, Κέρκυρα, Ζάκυνθος, Άρτα, Μεσολόγγι, Ρέθυμνο Κρήτης, Καρπενήσι, Λευκάδα, Κομοτηνή, Καστοριά, Λαμία, Θήβα, Πρέβεζα, Πύργο καθώς και σε Παανερωπαϊκά και Παγκόσμια Επιστημονικά Συνέδρια, Παραλάνσεις, Δελτία, Εκδηλώσεις Εγκαινίων κ.λ.π. που πραγματοποιήθηκαν στην πόλη των Ιωαννίνων.

Κάθε χρόνο τον μήνα Μάιο πραγματοποιεί στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννίνων, τις μεγάλες Ανοιξιακές Εκδηλώσεις Παραδοσιακών Χορών, όπου τα τετρακόσια (400) παιδιά του Ομίλου με τη συνοδεία 10 καλλιτεχνών της Δημοτικής Μουσικής και την καθοδήγηση των τριών (3) εμπειρών χοροδιδασκάλων τους, παρουσιάζουν χορούς απ' όλη την Ελλάδα, που ενθουσιάζουν τους εκατοντάδες θεατές των εκδηλώσεων.

Αργυροχρυσόχοας και Λαϊκής Τέχνης. Τέλος ευχαρίστησε θερμά το Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Νικόλαο Ζαρμπαλά και το Δήμαρχο Ιωαννίνων κ. Νικόλαο Βίντων κ. Αναστάσιο Παπασταύριν.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Και σε χώρες του Εξωτερικού, ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" έχει εκπροσωπήσει, επιτυχώς την Ελλάδα.

Έτσι κατόπιν επισήμων προσκλήσεων μεγάλων διεθνών Φολκλорικών Φεστιβάλ μετέβη 4 φορές στη Γερμανία, 8 φορές στην Ισπανία, 14 στη Γαλλία, 2 στην Πολωνία, 1 στην Αγγλία, 2 στην Πορτογαλία, 4 στο Βέλγιο, 2 στην Ολλανδία, 1 στη Σουηδία, 1 στην Ιταλία, 2 στην Ουγγαρία, 2 στην Αυστρία και 1 στη Νορβηγία.

Λόγω των πολύ επιτυχών εμφανίσεων του στο Εσωτερικό της Ελλάδας αλλά και στο Εξωτερικό απέσπασε κατά καιρούς τα παρακάτω βραβεία:

1. Το 2ο βραβείο στο 6ο Πανελλήνιο Φεστιβάλ Χορευτικών συγκροτημάτων στη Φλώρινα το έτος 1980.

2. Το Πανερωπαϊκό βραβείο Λαϊκής Καλλιτεχνίας και Δημοτικής Τέχνης, στο Διεθνές Φεστιβάλ της πόλεως Αμβούργου Γερμανίας το έτος 1983 που συνοδεύονταν από 10.000 Μάρκα.

3. Το 2ο βραβείο στο Διεθνές Φεστιβάλ της πόλεως Gorizia Ιταλίας το 1984.

4. Το βραβείο του Παραδοσιακότερου Χορευτικού Συγκροτήματος, στο Διεθνές Φεστιβάλ του SZEGED Ουγγαρίας το 1985. Επίσης ο αυτό το Φεστιβάλ ο Όμιλος "Καλαρρυτίτες" απέσπασε τις διακρίσεις του καλύτερου πρωτοχορευτή και του καλύτερου πρακτικού Μουσικού.

5. Το χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία του Παραδοσιακού Φολκλор, στο Διεθνές Φεστιβάλ της πόλεως Dison Γαλλίας το 1985.

6. Το 1ο βραβείο στον "βουίνισιο χορό" και το 3ο στην κατηγορία του Παραδοσιακού Φολκλор στο Διεθνές Φεστιβάλ "Zakorane" Πολωνίας το 1988.

7. Το βραβείο του παραδοσιακότερου Χορευτικού και Μουσικού Συγκροτήματος, στο 17ο Διεθνές Φεστιβάλ της πόλεως REIMS της Γαλλίας το 1988. Πρέπει να σημειωθεί, ότι το Φεστιβάλ αυτό δεν ήταν διαγωνιστικό, γι' αυτό και οι ευγενείς νέοι του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" αισθάνθηκαν μεγάλη έκπληξη και ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση, όταν ο Διευθυντής του Φεστιβάλ ανακοίνωσε παρουσία των χορευτών και των συνοδών 17 Φολκλорικών Συγκροτημάτων και πλήθους θεατών, ότι απονέμει εξαιρετικά μόνο στον Όμιλο "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" το σχετικό βραβείο, για την πίστη του στη γνήσια και ανώδυνη Μουσική και Χορευτική Παράδοση.

Δεκάδες εφημερίδες και περιοδικά τόσο της Ελλάδας όσο και πολλών χωρών της Ευρώπης έχουν γράψει ευγενείς κριτικές και έχουν αφιερώσει επαγγελματικά σχόλια για τη δράση, τη συνέπεια και την αφοσίωση στη γνήσια Μουσικοχορευτική Παράδοση του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" καθώς και για τις λίαν επιτυχείς εμφανίσεις του.

ρο, για την αμέριστη συμπαράστασή τους στο έργο του Συνδέσμου καθώς και τους χορηγούς της εκδήλωσης με πρωτοστάτη, την Τράπεζα "ASPIS BANK", κατόστημα Ιωαννίνων.

Δεν παρέλειψε, βέβαια, ο πρόεδρος του Συνδέσμου να ευχαριστήσει θερμά και να συγχαρεί τους δασκάλους του χορευτικού Ομίλου, ήτοι τον κ. Ευάγγελο Γούσια, του Τμήματος Εμφάνισης, την κ. Γεωργία Παπαχριστοδούλου των Παιδικών Τμημάτων, τον κ. Γρηγόριο Κάκο των Τμημάτων Γυμνασίου και Ενηλίκων και τον κ. Νίκο Μπατσάλη Διευτή της Παιδικής Χωροδίας Δημοτικού Τραγουδιού για την επιμελημένη και μεθοδική εργασία τους καθώς και τους 15 καλλιτέχνες Μουσικούς, που συνόδεψαν τον Χορευτικό Όμιλο.

Μετά την ομιλία του Προέδρου του Συνδέσμου, το πρόγραμμα άνοιξε η παιδική χορωδία Δημοτικού Τραγουδιού των 50 και πλέον παιδιών, η οποία καταχειροκροτήθηκε. Στη συνέχεια οι ευσταλείς νέοι του Λαογραφικού και Χορευτικού Ομίλου "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ" χόρεψαν με αρμονικές κινήσεις και αυθεντική πιστότητα, που εντυπώσασε πραγματικά, παραδοσιακούς χορούς, των Καλαρρυτιών, Μετσόβου, Παγωνίου και γενικά Ηπείρου, Νάουσας, Γιδά, Αριδαίας, Φλώρινας, Καπαδοκίας, που χορεύτηκαν για πρώτη φορά. Αξίζει να επισημανθεί η θαυμάσια απόδοση στο μοιρολόι και στα τραγούδια "Ξενιτεμένο μου πουλι" και "Βάλε κρασί στο μαστράπ" της κ. Κατερίνας Ευαγγέλου-Ζιάκα και το υπέροχο τραγούδι της Θεσσαλονίκης Δόμνας Μέγγα.

Στο τέλος της καταπληκτικής αυτής εκδήλωσης βρέθηκαν επάνω στη σκηνή του Πνευματικού Κέντρου οι εκατοντάδες χορευτές, οι δάσκαλοι των χορευτικών τμημάτων και οι 15 μουσικοί, όπου μέσα σε ατμόσφαιρα ενθουσιασμού και χαράς ο πρόεδρος του Συνδέσμου ευχαρίστησε και συγχάρη όλους.

Χορεύτριες και Χορευτές με φόντο τα εκπληκτικά θέματα χειροτεχνήματα του αρχαίου.

Το χορευτικό των ενηλίκων του Ομίλου μας έδωσε εντυπωσιακό παρόν στις εκδηλώσεις.

Λάδι στο Λυχνάρι

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούρια φτερά για το Σύνδεσμο και την Εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Κ.Ν.»

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.), ο κ. Πέτρος Αρλέτος, που διαμένει στη Θεσσαλονίκη.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο κ. Γεώργιος Καλαμπάκος, ιατρός, που διαμένει στα Ιωάννινα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000) δρχ.), η κ. Αγγελική Μπότσιο, που διαμένει στην Πρέβεζα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.), ο κ. Ορέστης Μπελλάλης, που διαμένει στο Μεσολόγγι.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.), ο κ. Πέτρος Αρλέτος, που διαμένει στους Καλαρρυτίες.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) η κ. Σωτηρία Μπριάκου που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.), η κ. Ελένη Μαρτέτη-Τουλούπη, που διαμένει στην Παραμυθιά.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.), ο κ. Βασίλειος Μαρτέτης, που διαμένει στην Παραμυθιά.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.), η κ. Άννα Μπολάνου και ο κ. Νικόδημος Μαλλιάλης, που διαμένουν στην Αθήνα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ:

Στις 18 Ιουνίου ημέρα Κυριακή πραγματοποιήθηκε στον Ιερό Ναό του Νεομάρτυρος Γεωργίου στα Ιωάννινα ο γάμος του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΕΟΧΑΡΗ, Ιατρού, υιού του εκλεκτού συμπατριώτη και συνεργάτη της Εφημερίδας μας κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΧΑΡΗ, Ιατρού, υιού του εκλεκτού συμπατριώτη και συνεργάτη της Εφημερίδας μας κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΧΑΡΗ, με την εκλεκτή της καρδιάς του ΛΙΛΗ ΚΩΤΣΕΑ του Σπυρίδωνος. Το βράδυ της ίδιας ημέρας οι γονείς των νεόνυμφων παρέθεσαν γεύμα προς τιμήν των πολλών καλεσμένων τους, μετά από το οποίο επακολούθησε τρικούβεργο γλέντι με παραδοσιακή δημοτική Μουσική.

Στο Κουλούρι-Λαρίσης παντρεύτηκαν ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θ. ΣΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ με τη ΜΑΡΙΑ Θ. ΜΟΚΑ.

Ο Σύνδεσμος μας τους εύχεται χαρούμενη και ευτυχισμένη ζωή.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η κ. ΟΛΓΑ Σ. ΚΟΥΤΑΡΕΑ-ΠΑΥΛΙΔΟΥ βάπτισε το γιο της, που ονομάστηκε ΚΥΡΙΑΚΟΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Ο ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. Α ΦΑΣΟΥΛΑΣ, 54 ετών στα Νάματα Λαρίσης.

Ο Σύνδεσμός μας εκφράζει τα συλλυπητήρια του στους οικείους και ουων συμπατριώτη μας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουνίου 2000 στον ιερό Ναό του Αγίου Ιωάννου Ανατολής Ιωαννίνων ετήσιο μνημόσυνο εις μνήμην του αιμνήστου και αξεχάστου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗ.

Όλοι την ημέρα αυτή θυμηθήκαμε με οδύνη και θλίψη τον άδικο θάνατο του εκλεκτού και αξιανάπητου συμπατριώτη μας.

ΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΙΩΝΙΑ.

Μεταξύ της Ν.Α. Ιωαννίνων, του ΕΟΤ και των Δήμων και κοινοτήτων της περιοχής

Υπογράφηκε η σύμβαση έργων για την ανάπλαση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς των Τζουμέρκων

Υπογράφηκε την Τρίτη 20-6-2000 από το Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Ν. Ζαρμπαλά, τους Δημάρχους Πραμάντων κ. Χ. Τσακίτσα και Τζουμέρκων κ. Α. Βάσιου τους Προέδρους Καλαρρυτιών κ. Ν. Γκατζόγια, Ματσουκίου κ. Αλκιβιάδη Λάνταρο και Συρράκου κ. Ι. Αργύρη, η Προγραμματική Σύμβαση με τον ΕΟΤ, για την εκτέλεση του έργου "Ανάπλαση Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς στα Τζουμέρκα" συνολικού προϋπολογισμού 369.970.000 δρχ.

Το συνολικό έργο περιλαμβάνει έργα αναπλάσεων - αποκαταστάσεων παραδοσιακών κτιρίων και κοινοχρήστων χώρων στους Δήμους Τζουμέρκων και Πραμάντων και στην Κοινότητα Συρράκου, έργα αποκαταστάσεων νερόμηνων - νεροτριβών στο Δήμο Τζουμέρκων και στις Κοινότητες Ματσουκίου & Συρράκου έργα αναπλάσεων - αποκαταστάσεων και κατασκευών καλντεριμιών στο Δήμο Πραμάντων και στις Κοινότητες Καλαρρυτιών & Συρράκου, καθώς και έργα συντηρήσεων - αποκαταστάσεων θρησκευτικών μνημείων στους Δήμους Τζουμέρκων & Πραμάντων και στην Κοινότητα Καλαρρυτιών.

Τα παραπάνω έργα ήταν ενταγμένα στην Προγραμματική Σύμβαση (Πρωτόκολλο Συνεργασίας) μεταξύ της ΝΑΙ και του ΥΠΕΧΩΔΕ συνολικού προϋπολογισμού 360.000.000 δρχ. μέρος του οποίου συγκεκριμένα 72.500.000 δρχ. έχει καταβληθεί από το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΤΕΡΠΣ).

Ηδη η Προγραμματική αυτή Σύμβαση τελεί υπό τροποποίηση, με ένταξη νέων έργων για την Ανάπλαση της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς στα Τζουμέρκα.

Ο ΕΟΤ δεσμεύτηκε δια του Γενικού Γραμματέα του κ. Ευγένιου Γιαννακόπουλου, να υπογράψει τη νέα Προγραμματική Σύμβαση και να χρηματοδοτήσει το σύνολο του έργου, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Τουρισμός - Πολιτισμός", όταν θα έχει την έγγραφη σύμφωνη γνώμη του ΥΠΕΧΩΔΕ για τον αντίλογισμό των ποσών που έχουν ήδη εκταμιευθεί από το ΕΤΕΡΠΣ.

Ο Πρωτογενής Σύνδεσμος Καλαρρυτιών «Η ΠΙΝΔΟΣ» ευχαρίστησε θερμά το Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Ν. ΖΑΡΜΠΑΛΑ για το αμέριστο ενδιαφέρον του για την ιστορική περιοχή των Δυτικών Τζουμέρκων.

που θα δώσει νέα πνοή στην Τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΠΥΤ.Α.Ε. (ΕΝΤΑΧΣΕ)	ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ / ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ
ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ		
Ανακατασκευή: Ανακατασκευή Δημοτικού Σχολείου	10.000.000	Δ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
Ανακατασκευή: Ανακατασκευή Δημοτικού Σχολείου	5.000.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Δημοτικό Σχολείο	10.240.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Οικία Κωνσταντίνου	15.330.000	ΚΟΙΝ. ΣΥΡΡΑΚΟΥ
Ανακατασκευή: Ανακατασκευή Δημοτικού Σχολείου	10.320.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΝΕΡΟΜΥΛΟΙ - ΝΕΡΟΤΡΙΒΕΣ		
Νερόμυλος: Νερόμυλος	10.160.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Νερόμυλος: Νερόμυλος	15.630.000	ΚΟΙΝ. ΜΑΤΣΟΥΚΙΟΥ
Νερόμυλος: Νερόμυλος	30.000.000	ΚΟΙΝ. ΣΥΡΡΑΚΟΥ
ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ		
Ανακατασκευή: Ανακατασκευή - Αποκαταστάσεις Παραδοσιακών Βυζαντινών	5.000.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Ανακατασκευή - Αποκαταστάσεις Παραδοσιακών Βυζαντινών	7.280.000	ΚΟΙΝ. ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
Ανακατασκευή: Ανακατασκευή - Αποκαταστάσεις Παραδοσιακών Βυζαντινών	2.000.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Ανακατασκευή - Αποκαταστάσεις Παραδοσιακών Βυζαντινών	7.280.000	ΚΟΙΝ. ΣΥΡΡΑΚΟΥ
ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ		
Ανακατασκευή: Συρράκου - Κεντρική Πλατεία	10.390.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Πλατεία οπισθεν Παναγιώτη	5.200.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Ιστορικός - Εμπορικός Κέντρο	25.390.000	Δ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
Ανακατασκευή: Φιλοτέχνηση Λαϊκού Σχολείου	5.000.000	Δ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
Ανακατασκευή: Πλατεία Παναγιώτη	5.200.000	ΚΟΙΝ. ΣΥΡΡΑΚΟΥ
Ανακατασκευή: Κεντρική Πλατεία - Παραδοσιακή Πλατεία	5.000.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΩΝ		
Ανακατασκευή: Καλντεριμίου	41.940.000	ΚΟΙΝ. ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
Ανακατασκευή: Χωμιά Ρεσάντ - Γέφυρα	5.120.000	Δ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
Ανακατασκευή: Αγορά - Αποκαταστάσεις - Αποκαταστάσεις	41.960.000	ΚΟΙΝ. ΣΥΡΡΑΚΟΥ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ		
Ανακατασκευή: Ι. Ν. Αγ. Νικολάου	20.320.000	ΚΟΙΝ. ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
Ανακατασκευή: Ι. Μ. Κηπίνας	30.710.000	ΚΟΙΝ. ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
Ανακατασκευή: Ι. Ν. Αγίου Ιωάννου	10.330.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Ι. Μ. Αγίας Παρασκευής	25.790.000	Δ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
Ανακατασκευή: Ι. Ν. Αγ. Βασίλειου	4.090.000	Δ. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
Ανακατασκευή: Ι. Μανή Πλάτης (Γεν. Θεόδωρου)	5.070.000	Δ. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ	369.970.000	

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

✓ Από δημοσιεύματα του Ηπειρωτικού και του Αθηναϊκού τύπου προκύπτει ότι το **ΚΕΜΟ (Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων)** κατόπιν δυναμικής παρέμβασης της Πανελληνίας Ένωσης Βλάχων, που συνεδρίασε στο Μέτσοβο αλλά και βουλευτών, ανέβαλε το συνέδριο που ετοίμαζε στην Αθήνα και σε αίθουσα μάλιστα του Υπουργείου Εξωτερικών, που μεταξύ των άλλων θεμάτων είχε και ειδική ενότητα αφιερωμένη **"στη μειονοτική βλάχικη γλώσσα"**.

Δεν ξέρουμε βέβαια τι επιδιώκουν όσοι αποτελούν το ΚΕΜΟ και βρίσκονται αποκομμένοι από τις οργανώσεις των βλάχων και άλλες μεν φορές προσπαθούν να αποδείξουν ότι οι βλάχοι είναι μειονότητα στον Ελληνικό χώρο, άλλες Δε φορές παρουσιάζουν τη βλάχικη γλώσσα, ως μειονοτική.

Το έχουμε επισημάνει και πάλι απ' αυτές τις στήλες, ότι εμείς οι Καλαρρυτιώτες θεωρούμε τις ενέργειες αυτές εθνικά και πολιτικά απαράδεκτες, που δίδουν τροφή και ερείσματα σε ξένες προπαγάνδες και ιδιαίτερα Βαλκανικής χώρας, που και σήμερα ακόμη προβάλλει τη θεωρία, ότι οι

βλάχικοι πληθυσμοί των Βαλκανικών χωρών ανήκουν στο ρουμανικό έθνος.

Εμείς το λέμε με θάρρος και παρρησία και προς κάθε κατεύθυνση, ότι **"Οι Βλάχοι της Ελλάδας δεν αποτελούν μειονότητα, αλλά ανήκουν στον εθνικό κορμό και βρέθηκαν πάντο-**

λογική και πολιτική άποψη, απότοκο της ρωμαιοκρατίας και τίποτε περισσότερο.

✓ Η είσοδος του χωριού στο ΓΚΟΝΤΡΙΟ, δεν παρουσιάζει την ευπρεπή εικόνα που ταιριάζει σ' ένα ιστορικό χωριό όπως το δικό μας. Αυτό επισημάνθηκε και σε

έργο, που με τόσο μεράκι έκανε Σύλλογος Θεσσαλίας και που καταστράφηκε μερικώς από τη διάνοιξη δρόμου στη βάση του. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε, ότι κάθε έργο που γίνεται στο χωριό, πρέπει να στηρίζεται σε τεκμηριωμένες μελέτες, για ν' αποφεύγονται τα δυσμενή σχόλια και οι μεμψιμοιρίες.

✓ Είμαστε υποχρεωμένοι για μια ακόμη φορά να συγχαρούμε θερμά το **Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, για τη σημαντική δράση που αναπτύσσει για το καλό της Εκκλησίας και του χωριού μας.** Αψευδής μάρτυς της θέσεώς μας αυτής, είναι η επιμελημένη εργασία που έγινε σ' όλα τα «βακούφια» της Εκκλησίας.

✓ Στην υποδοχή της Ολυμπιακής Φλόγας στα Γιάννενα στις 12 και 13-5-2000 έλαβε μέρος με επιτυχία, ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος του Συνδέσμου μας. Ο Δήμαρχος Ιωαννιτών, συνεχάρη με θερμά λόγια το Σύνδεσμό μας, για την ενέργειά του αυτή.

Ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» στην υποδοχή της Ολυμπιακής Φλόγας.

τε στην πρώτη γραμμή των εθνικών μας αγώνων για τα δίκαια του Ελληνισμού".

Το δε βλάχικο γλωσσικό ιδίωμα, που μιλούν οι βλάχοι μας είναι από νομική, ιστορική, εθνο-

σχετικό δημοσίευμα της έγκριτης εφημερίδας των Ιωαννίνων "ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ" Πρέπει άμεσα η Κοινοτική αρχή να αποκαταστήσει τα κακώς έχοντα στην τοποθεσία αυτή και προπαντός το

Να πάψει πλέον ο εμπαιγμός των ιδιόκτητων χωραφιών στους Καλαρρυτίες αλλά και των κτηνοτρόφων μας

Οι αείμνηστοι πρόγονοί μας προκειμένου να αποφύγουν και τις αθέλητες ακόμη εισόδους ζώων από τις κτηνοτροφικές περιοχές στις ιδιόκτητες εκτάσεις είχαν κάνει μια τοιχοποιία αρκετών εκατοντάδων μέτρων από τη θέση **Γκούρα α Κήλουρ** έως τη θέση **Βαϊχ-Μάρι**. Έτσι απομόνωναν τις κτηνοτροφικές περιοχές από τις ιδιόκτητες εκτάσεις των κατοίκων. Σήμερα βέβαια η τοιχοποιία αυτή στο μεγαλύτερο μέρος της, έχει καταστραφεί, όχι ασφαλώς μόνο από την πολυκαιρία αλλά ως επί το πλείστον και από ανθρώπινες ζημιογόνες επεμβάσεις. Αναμένεται βέβαια η εκδήλωση ευαισθησίας από την Κοινοτική μας Αρχή, τόσο για την τιμωρία των αυθαιρετούντων όσο και για την αναδόμηση της κατεστραμμένης τοιχοποιίας.

Το δεύτερο σοφό μέτρο των προγόνων μας, ήταν η προστασία των οικοσυστημάτων των ζώων, που με πράξη, της Κοι-

νοτικής Αρχής ήταν ελεύθερα να βοσκήσουν στις ιδιόκτητες εκτάσεις μετά τη συγκομιδή των καρπών ή του χόρτου.

Οικόσιτα ζώα όμως, υπήρχαν μόνο μέχρι το 1970 και από του έτους αυτού έπαψαν να βόσκουν στις ιδιόκτητες εκτάσεις. Και όπως γράφει ο Εισαγγελέας πρωτοδικών Ιωαννίνων στην υπ' αριθ. Ε/1999/13-7-1999 απόφαση του **"Λόγω της έκλειψης οικοσίστων ζώων, δεν ήταν δυνατή η άσκηση του δικαιώματος βοσκής και επομένως επήλθε απόσβεση του δικαιώματος περιορισμένης προσωπικής δουλείας της Κοινότητας (1136 Α.Κ.) διαφορετικά αποσβέστηκε αυτό κατά το άρθρο 1138 Α.Κ. λόγω αχρηστίας, αφού από το 1970 έπαψαν να βόσκουν στις ανωτέρω εκτάσεις"**

Η Κοινοτική Αρχή όμως ισχυρίστηκε ανακριβώς, στην ίδια αυτή Εισαγγελική Απόφαση **"ότι επί των ανω-**

τέρω εκτάσεων (των ιδιοκτητών), έχει αποκτήσει περιορισμένη προσωπική δουλειά βοσκής των ζώων των δημοτών της, δηλ. οιοιεί νομή, η οποία εκδηλώνεται διά της εισαγωγής των ζώων των δημοτών της στις συγκεκριμένες εκτάσεις μετά από απόφαση της ίδιας, η οποία καθορίζει και την ημερομηνία εισαγωγής των ζώων".

Ποια ζώα όμως εννοεί η Κοινοτική αρχή; Ασφαλώς τα κοπάδια, αφού οικόσιτα ζώα δεν υπάρχουν από το 1970. Μα τα κοπάδια Κοι της Κοινοτικής Αρχής έχουν απέραντες κτηνοτροφικές εκτάσεις να βοσκήσουν, και δεν έχουν ασφαλώς ανάγκη τις περιορισμένες ιδιόκτητες εκτάσεις, τώρα μάλιστα, που ο αριθμός τους έχει μειωθεί σημαντικά.

Στους Καλαρρυτίες, λοιπόν κάποιοι από ιδιοτέλεια, εμπαίζουν κάποιους άλλους και μάλιστα επί τριάντα ολόκληρα χρόνια (1970-2000) κρα-

τώντας στην επικαιρότητα πράξεις που από χρόνια έπρεπε να είχαν καταργηθεί. Και η αρρωστημένη, αυτή κατάσταση έχει δυσμετάστατες επιπτώσεις στην ομόνοια, σύμπνοια και πρόοδο του χωριού.

Πολύ σωστά λοιπόν ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλαρρυτών, όργανο του χωριού θεσμοθετημένο από την Ελληνική Πολιτεία, αμφισβητεί ότι η Κοινότητα Καλαρρυτών έχει τη νομή και των ιδιόκτητων εκτάσεων, γιατί γνωρίζει ότι το δικαίωμα αυτό έχει αποσβεστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 1136 και 1138 του Α.Κ. λόγω αχρηστίας, και επειδή από το 1970 δεν βόσκουν, πλέον οικόσιτα ζώα στις εκτάσεις αυτές.

Η εμμονή της Κοινοτικής Αρχής στο να θέλει ακόμη να έχει περιορισμένη προσωπική δουλειά στις ιδιόκτητες εκτάσεις των κατοίκων, ότι είναι και ποινικώς κολάσιμη.